

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Začetek leta - po pričakovanju

OB REZULTATIH NAŠEGA GOSPODARJENJA V PRVEM LETOŠNJEM TRIMESEČJU

Že v prejšnji številki našega glasila smo omenili, da bomo poskušali prve rezultate letošnjega gospodarjenja prikazati malce drugače kot običajno. Celotno gradivo (periodični obračun) z vsemi potrebnimi podatki in kazalci ter z neposrednimi ustnimi obrazložitvami bo namreč — kot vedno — v obravnava po zborih delavcev in na drugih organih upravljanja.

Zato smo želeli, da bi v pogovoru z odgovornimi predstavniki podjetja ob najosnovnejših podatkih opozorili predvsem na poglobljena vprašanja, ki spremljajo naše letošnje gospodarjenje.

V tem pogovoru so sodelovali: glavni direktor ing. Jože STRLE, pomočnik gl. direktorja Danilo MLINAR, vodja ekonomsko-financijskega sektorja Tone ZIGMUND in direktor TOZD Prodaja Stane ZIDAR.

Mnenja in ocene iz izčrpnega pogovora smo poskušali kar se da zgoščeno strniti po posameznih področjih našega gospodarjenja.

PROIZVODNJA

Obseg proizvodnje je — v celoti gledano — v okviru naših predvidevanj, seveda pa so posamezne temeljne organizacije proizvodne načrte različno izpolnile. Tako so nad planom temeljne organizacije Pohištvo, Masiva, Iverka in Jelka, pod načrtovanimi rezultati pa so Žagalnica, Gaber in Tapetništvo.

Predvsem za Pohištvo, Jelko in Masivo velja, da so plan presegle tudi zaradi nizkega deleža proizvodnje za izvoz, saj je akumulativnost proizvodov na domačem trgu še vedno bistveno večja. To je na eni strani povzročilo večje zaloge izdelkov za domači trg, po drugi pa si bo treba bolj prizadevati, da bomo ob večjem deležu izvoza tudi v prihodnje obdržali takšne rezultate v proizvodnji kot doslej.

Tapetništvo je samo malo pod načrtovanim obsegom proizvodnje, pač pa gre pri Gabru le za na videz manjšo proizvodnjo, saj je bil fizični plan izpolnjen, vrednostno pa ne, ker v proizvodnji še ni nekaterih novih proizvodov.

Najbolj pod planom proizvodnje je vsekakor Žagalnica. Glavni vzrok temu je pomanjkanje hlodovine, ki je ni bilo v začetku leta dovolj niti za eno izmeno, poleg tega pa tudi ni bilo dovolj lepenke.

Nasploh je bilo opaziti večje ali manjše pomanjkanje reprovizivnih materialov v vseh temeljnih organizacijah, kar je v nekaterih primerih povzročalo, da je morala proizvodnja slediti možnostim nabave, ne pa zahtevam prodaje in trga.

PRODAJA

Celotni plan prodaje (brez interne realizacije) za prve tri mesece smo izpolnili. Vendar smo na domačem trgu dosegli 21,2 odstotka letnega plana, v izvozu pa le 10,9 odstotka. Omenimo naj, da je letošnja prodaja za 26 odstotkov večja od lanske v istem obdobju.

Opaziti je, da narašča prodaja na domačem trgu; zlasti je ugodna za tapetniške izdelke, kuhinje in spalnice. Dosti več je težav s prodajo dnevnih sob in jedilnic. To sicer ne velja samo za Brest, ampak za vse tovrstne proizvajalce ploskovnega pohištva v Jugoslaviji.

Zato je razumljivo, da so prodajni rezultati najslabši v TOZD Pohištvo in Jelka, saj obsega njun proizvodni program predvsem nazadnje omenjene izdelke. Posledica tega je visok porast zalog v obeh temeljnih organizacijah, kar je seveda vplivalo tudi na njune rezultate gospodarjenja.

Večjo prodajo ploskovnega pohištva je pričakovati v drugem polletju, vendar s tem, da bi razširili proizvodni program s proizvodnjo spalnic in morda predsobnega pohištva.

Za letošnje načrtovane precejšnje povečanje prodaje v lastni trgovski mreži in sedaj ugotavljamo, da so se ta predvidevanja uresničila. To dokazuje, da smo ravnali pravilno, ko smo se pred časom odločili za razvoj lastne prodaje, saj delež prodaje prek nekaterih večjih prodajnih organizacij iz leta v leto upada.

IZVOZ

Z letošnjim planom smo se odločili, da bomo povečali izvoz v primerjavi z lanskim kar za 36 odstotkov. V prvih treh mesecih smo sicer dosegli le slabih 11 odstotkov načrtovanega, predvsem zato, ker smo se morali vključevati v nova tržišča in temu ustrezno prilagajati proizvodne programe.

Pričakujemo, da se bodo izvozni rezultati pokazali šele v drugi polovici leta. Povedati je treba, da imamo s pogodbami pokritih že več kot 90 odstotkov planskih obveznosti. Letos smo prvič med izvozne posle uspeli vključiti tudi kuhinje.

Vse torej kaže, da bo plan izvoza, čeprav visoko postavljen, dosežen; prizadevali pa si bomo, da bi ga še presegli.

FINANČNI REZULTATI

Finančni rezultati za Brest kot celoto so v okviru načrtovanih in so ugodnejši kot v istem obdobju lani. Posebej razveseljivo je, da sta temeljni organizaciji Masiva in Tapetništvo prebradili težavo, ki so jih pestile lani in sta dosegli načrtovani ostanek dohodka.

Že omenjeni slabši rezultati v prodaji ploskovnega pohištva imajo za posledico tudi slabše finančne rezultate v TOZD Pohištvo in Jelka. Temu se je v Jelki pridružilo še pomanjkanje hlodovine za nemoteno proizvodnjo na žagi in uvajanje novega proizvodnega programa. Zato je to edina Brestova temeljna organizacija, ki je prvo trimesečje končala z izgubo.

Z rednejšo dobavo hlodovine, boljšo prodajo in z dopolnitvijo proizvodnega programa pa bo lahko tudi ta temeljna organizacija poslovala s pozitivnim finančnim rezultatom in se izvelela iz sedanjih težav.

OSEBNI DOHODKI

Povprečni mesečni netto osebni dohodek na zaposlenega je v Brestu v prvem trimesečju znašal 6.784 dinarjev, kar je za 23 odstotkov več od istega lanskega obdobja. Čeprav niso še znani podatki za slovensko lesno industrijo, ocenjujemo, da smo nekje na povprečju panoge.

Pri tem je treba opozoriti, da so bila izplačila osebnih dohodkov v teh mesecih zaradi dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka nekoliko manjša in da jih bomo sedaj

Tvorna OF je kot svetla zvezda na temnem nebu obupa istega 27. 4. 1941 pokazala pot našemu narodu, ki i je sledil tja, kjer zdaj delavec svobodno upravlja. a zgodovinski dan je z žrtvami vtkan v naše življenje.

n delavčeva roka, ki je nekoč le stregla stroju n ob njem izgubljala mladost, je stisnila žuljavo dlan n udarila po izkoriščanju, zatiranju in krivicah. n ta 1. maj je z žrtvami vklesan v naše življenje.

Tedaj, 9. 5. 1945 je vsa naša dežela zakipela v siju zmage. aktrat je naš narod s pesmijo na ustih začel graditi emelje socializma, bratstva, neodvisnosti, neuvršenosti voje ime je z ljubeznijo zapisano v naše življenje.

Osvobojena Jugoslavija, porušena, a nepremagljiva, ti je d srca želela pokloniti najlepše za tvoj rojstni dan. dločila se je, da ti podari dan mladosti ob 25. maju. bljubljamo, da bomo trdno stopali po tvoji poti.

popravili skladno z doseženimi rezultati poslovanja.

PRIČAKUJEMO UGODEN REZULTAT OB KONCU LETA

Ce naj na splošno ocenimo naše poslovanje v prvih treh letošnjih mesecih, lahko rečemo, da je bilo ugodno in v okviru načrtovanih ciljev, čeprav pogojni gospodarjenja niso bili najboljši. Nedvomno je ta uspeh posledica tudi naših stabilizacijskih prizadevanj, ki morajo ostati trajna. Naj izmed njih še enkrat poudarimo nekatere:

— proizvodnja mora biti še bolj organizirana, kar zlasti za vezuje ustrezne strokovne službe, vodje proizvodnje, tehnologe in vodje oddelkov;

— na tej osnovi moramo še okrepiti prizadevanja za večjo produktivnost;

— prizadevati si moramo za še večji izvoz;

— nove naložbe bomo uskladili z našimi možnostmi;

— še bolj je treba varčevati na vseh ravneh;

— osvajati moramo nove, ustrežnejše proizvodne programe, s katerimi bi dosegali še boljše poslovne učinke...

Ce bomo izpolnjevali vse naštetost in če se sklicujemo na večletne primerjave gospodarskih gibanj in pogojev gospodarjenja med letom, potem lahko pričakujemo ugoden zaključek letošnjega poslovnega leta, ki bo morda še ugodnejši od lanskega.

Pogovor sta priredila

P. Oblak in B. Levec

Brest in slovensko lesarstvo

NEKAJ PRIMERJAV O LANSKEM GOSPODARJENJU V LESARSTVU

Verjetno so nam vsem znani rezultati gospodarjenja naših temeljnih organizacij v preteklem letu. Analize teh rezultatov pa niso popolne, če jih ne primerjamo z doseženimi gospodarskimi uspehi v lesni panogi, saj vemo, da je uspešnost neke delovne ali temeljne organizacije v veliki meri odvisna tudi od uspešnosti panoge.

Zato bomo primerjali gospodarjenje naših temeljnih organizacij z gospodarjenjem v slovenski lesni industriji. Primerjava s slovensko lesno industrijo je bolj smiselna kot primerjava z jugoslovansko, ker so v njej pogoji gospodarjenja bolj podobni in je manj dejavnikov, ki bi izkrivljali gospodarske uspehe. Poleg tega pa nam podatki za jugoslovansko lesno industrijo še niso znani.

Naše proizvodne temeljne organizacije so razporejene v tri skupine lesne industrije, in sicer v skupino »proizvajalci pohištva«, kamor sodijo temeljne organizacije Pohištvo, Masiva, Gaber, Tapetništvo in Jelka, v skupino »proizvajalcev žaganega lesa«, kamor sodi Žagalnica in v skupino »proizvajalcev raznih vrst plošč«, kamor je uvrščena Iverka.

Nekateri važnejši kazalci gospodarjenja so prikazani v tabeli. V njej je poleg kazalcev za temeljne organizacije prikazano tudi povprečje za posamezne skupine, pa tudi povprečje za vse člane združenja »LES«.

	Dohodek na delavca	Dohodek povpr. upor. poslov. sred.	Čisti dohodek na delavca	OD in sk. por. na del.	Dos. povpr. mesečni neto OD	Akumul. povpr. upor. pos. sr. (%)	Povp. upor. osn. sr. na del.
Pohištvo	182.203	34	116.900	108.451	5.521	2	206.151
Masiva	138.972	50	108.055	107.188	5.580	—	49.609
Gaber	300.723	42	179.066	118.967	5.617	9	175.999
Tapetništvo	157.793	28	104.750	102.913	5.453	—	202.795
Jelka	249.450	58	156.196	125.662	5.967	7	118.961
Povp. skupine	215.147	49	144.693	121.610	6.081	6	150.650
Žagalnica	259.069	57	176.900	115.091	5.745	13	141.824
Povp. skupine	259.509	46	163.554	124.693	6.253	7	238.482
Iverka	419.399	20	154.283	137.790	7.033	2	1.491.064
Povp. skupine	242.178	21	133.963	129.220	6.424	2	701.347
Povprečje članov združenja »LES«	231.198	41	151.480	125.006	6.261	6	218.820

Čeprav imamo veliko kazalcev, ki nam kažejo uspešnost poslovanja glede produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti, smo upoštevali samo nekatere najvažnejše.

Pomemben kazalec produktivnosti je **dohodek na zaposlenega**. Pove nam, kolikšno novo ustvarjeno vrednost ustvari posamezna temeljna organizacija na zaposlenega. Iz tabele je videti, da imata med pohištvenimi temeljnimi organizacijami samo Gaber in Jelka dohodek na zaposlenega višji od povprečja skupine. Če pri tem upoštevamo še to, da ima Jelka tudi žago in da je dohodek višji ravno zaradi proizvodnje na žagi, je torej rezultat samo pohištvene proizvodnje še nekoliko slabši.

Drugačen je rezultat v temeljnih organizacijah primarne proizvodnje. TOZD Iverka je po dohodku na zaposlenega visoko nad povprečjem svoje skupine, TOZD Žagalnica pa na povprečju skupine.

Še pomembnejši kazalec je tudi **čisti dohodek na zaposlenega**. Ta nam pove, koliko sredstev na zaposlenega je ustvarila temeljna organizacija za osebne dohodke, za skupno porabo, rezerve ter za razširitev materialne osnove dela.

Dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi pa nam pove, koliko dinarjev dohodka dobimo na sto dinarjev vloženih sredstev; torej, kako ekonomično so bila sredstva temeljnih organizacij uporabljena.

Iz tabele vidimo, da so s sredstvi najbolj ekonomično gospodarile TOZD Gaber, Jelka, Žagalnica in Masiva. Ostale pa so sredstva v preteklem letu neko-

liko manj ekonomično uporabile. Za visok koeficient ekonomičnosti je pri Masivi vzrok tudi zelo slaba tehnična opremljenost s sredstvi, kar nam pove kazalec — **povprečno uporabljena osnovna sredstva na delavca**. Slednji nam delno tudi nakaže, kakšne možnosti za prihodnje poslovanje imajo posamezne temeljne organizacije. Kazalec ekonomičnosti nam torej sam ne pokaže prave slike gospodarjenja, ampak šele skupaj z ostalimi kazalci produktivnosti, pa tudi rentabilnosti.

Kazalca **osebni dohodki in skupne porabe na zaposlenega in izplačani povprečni mesečni**

neto osebni dohodki sta zelo pomembna in zanimiva za vse zaposlene. Povesta nam, kolikšen del sredstev je temeljna organizacija namenila za osebne dohodke in za skupno porabo oziroma, kolikšni so povprečni izplačani neto osebni dohodki na mesec.

Višina teh sredstev je odvisna predvsem od višine ustvarjenega dohodka in čistega dohodka, delno pa tudi od poslovne usmeritve temeljne organizacije, ali bo več sredstev namenila za osebne dohodke ali pa za razširitev in izboljšanje materialne osnove dela; torej za akumulacijo. Skoraj vse temeljne organizacije imajo skladno z dohodkom manj sredstev razporejenih za osebne dohodke in za skupno porabo kot pa je povprečje skupine. Nekoliko navzgor odstotata samo Iverka in Jelka.

Usmerjenost poslovne politike, pa tudi uspešnost poslovanja temeljne organizacije nam kaže tudi kazalec **akumulacije**. Iz tabele lahko vidimo, da je samo pet temeljnih organizacij uspelo izločiti sredstva za akumulacijo. Največ sredstev za akumulacijo so v primerjavi z vloženimi sredstvi izločile TOZD Žagalnica, Gaber in Jelka in so po višini akumulacije nad povprečjem skupine. Iverka je na povprečju svoje skupine, Pohištvo pa je po višini akumulacije pod povprečjem. Najslabše rezultate glede akumulacije imata TOZD Masiva in Tapetništvo, saj nista uspela ustvariti sredstev tudi za razširitev in modernizacijo materialne osnove dela.

Primerjava s povprečjem skupine, pa tudi s povprečjem članov združenja »LES« nam pove, da so bile lani pri gospodarjenju bolj uspešne TOZD primarne proizvodnje — Žagalnica in Iverka. Od pohištvenih TOZD izstopata samo Gaber in Jelka, vendar Jelka predvsem zaradi proizvodnje žaganega lesa. Gospodarjenje v ostalih TOZD je bilo manj uspešno, v nekaterih celo na meji uspešnosti, saj niso uspeli zagotoviti sredstev tudi za razširjeno reprodukcijo.

J. Korošec

Delo društva inženirjev in tehnikov

Ob ustanovitvi aktiva društva inženirjev in tehnikov lesarstva na Brestu leta 1973 je bilo zelo veliko zanimanje za delo na tem področju, saj se je vanj vključilo 88 članov. Delo je bilo precej živahno, saj so bila organizirana različna strokovna predavanja, ogledi tovarn s sorodno proizvodnjo, ogledi sejmov, zbiranje tehnične strokovne literature in podobno.

Dejavnost pa je začela zaradi nezainteresiranosti članov in tudi odbora polagoma upadati, pa je bil aktiv tega društva na Brestu leta 1977 tudi formalno ukinjen. Preostali člani so se vključili v društvo inženirjev in tehnikov lesarstva Ljubljana; letos jih je z Bresta včlanjenih samo 43.

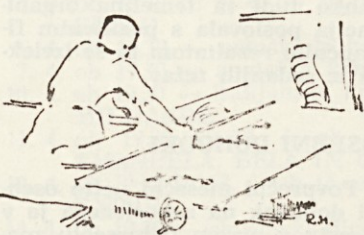
Stike z ljubljanskim društvom vzdržujemo prek poverjenikov. Na letošnjem rednem letnem občnem zboru je bil med drugim sprejet program dela za leto 1980. Društvo bo v prihodnjem obdobju opravljalo zlasti naslednje dejavnosti:

- organiziranje različnih posvetovanj;
- organiziranje strokovnih ekskurzij;
- sodelovanje z zvezo inženirjev in tehnikov gozdarstva in le-

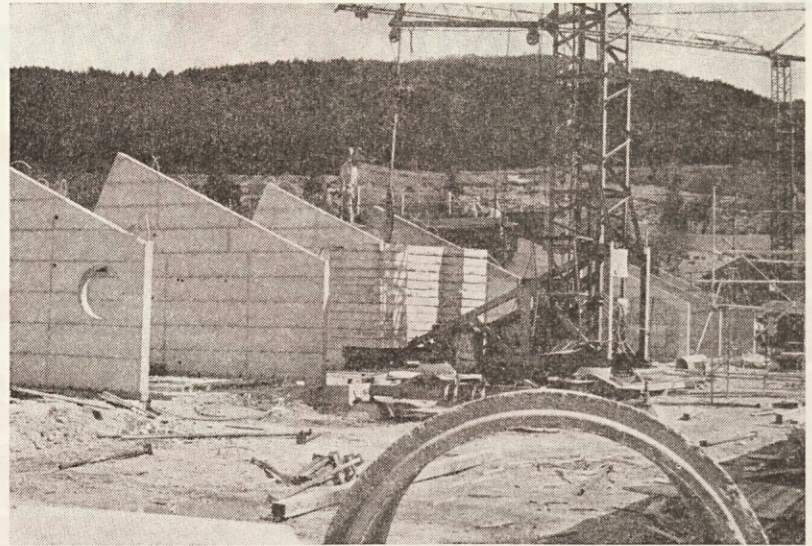
sarstva Slovenije, s področnimi DIT lesarstva v Sloveniji in z delovnimi organizacijami pri organizaciji ekskurzij in posvetovanj, pa tudi pri drugih dejavnostih;

— populariziranje lesarske stroke z različnimi oblikami obveščanja (strokovna revija LES, glasila v delovnih organizacijah in drugo);

— včlanjanje novih članov v društvo inženirjev in tehnikov lesarstva.

Prizadevati si moramo, da bo dejavnost tega društva na Brestu ponovno oživila. Na voljo imamo dovolj strokovnega kadra, pa tudi vprašanj in tem, ki bi jih lahko obravnavali in reševali. Seveda pa je za to potrebna nekoliko večja zainteresiranost članov in pa nekaj ljudi, ki bi kot gonilna sila pospešili to dejavnost. A. Kogej

Gradnja otroškega vrta v Cerkljani

Misel pred glasovalno skrinjico

Spet se bomo zbirali na voliščih. Tokrat ne zato, da bi izrazili zaupanje svoji delegaciji ali delegatu, pač pa z željo, da bi se odločili, naj naš današnji in jutrišnji otrok dobita večji kos boljšega kruha, večji delež otroške sreče in bogatejše življenje.

Pred petimi leti smo se prvič odločili za to. In danes nam ni žal. Kljub temu, da smo si mesec za mesecem odtegovali od svojega dohodka za šole in telovadnice, danes vendarle živimo bolje kot takrat. Naše tovarne kljub temu rastejo, naše ceste se kljub temu asfaltirajo in nove hiše zato niso nehale poganjati.

Nasprotno: zdi se kot da nas je samoprispevek spodbudil, da smo tudi drugod začeli iskati sredstva, kako bi si olepšali svoj delavnik in svoj praznik, obogatili svoj prostor in čas z objekti in z dejavnostmi, ki jih pred leti še nismo potrebovali, ali pa smo bili preravnani, da bi si jih mogli privoščiti.

Vrtec, šola, telovadnica, igrišče, to niso objekti, ki bi se jim smeli odpovedati. To so delovna mesta za našo mladino, to so kovnice mladih rodov, v njih si mladež, zvečine še ne zavedajoč se svoje prihodnosti, kuje svojo življenjsko srečo, svoj značaj in svojo moralno, v njih se uči živeti med ljudmi, v družbi, uči se ustvarjati, uči se sodelovati, pomagati sosedu, uči se čustvovati, delati, misliti in odločati.

Novi prostori narekujejo novo »tehnologijo« in nove metode dela. V tovarni, v šoli. V takšnih tovarnah se več in bolje napravi, obzorja otrok, ki prihajajo iz takšnih šol, so širša in svobodnejša.

Privoščimo naši mladini najboljše, kar ji v tem času moremo privoščiti. To najboljše ni višja žepnina — to je dobra vzgoja!

Ne nudimo jim vsega tega zato, ker si mi nismo mogli privoščiti, pač pa zato, da bo rod, ki prihaja, živel še bolj človeško, bolj svobodno in ponosno, bolj plemenito kot smo lahko živeli mi.

Pa tudi zato, da dokažemo, kako se naše trdo delo ni izničilo v nas samih, ampak smo z njim zidali prihodnost svojih zemlji in svojim ljudem!

V tem tudi je smisel vsega našega dela in vseh naših žrtev.

J. Praprotnik

VEČ OPERACIJ NA ENEM DELOVNEM MESTU

V TOZD POHIŠTVO sta končani montaža in priprava strojev za montažo odmičnih spon in montažnih ploščic. Stroj združuje operacije vrtnanja, doziranja, vtiskanja odmičnih spon in montažnih ploščic ter vrtnanje ležišč za ročaje.

K odločitvi za nakup stroja je vplivalo:

- razbremeniti strojni oddelek s hitrejšim pretokom elementov v procesu strojne obdelave,
- izogniti se težavam pri površinski obdelavi zaradi ostanka delcev pri vrtnanju na površini elementov,
- doseči večjo standardizacijo pohištvenih elementov v obdelavi do montaže.

Pri normalnem obratovanju stroja predvidevamo letno 6000 ur prihranka na času.

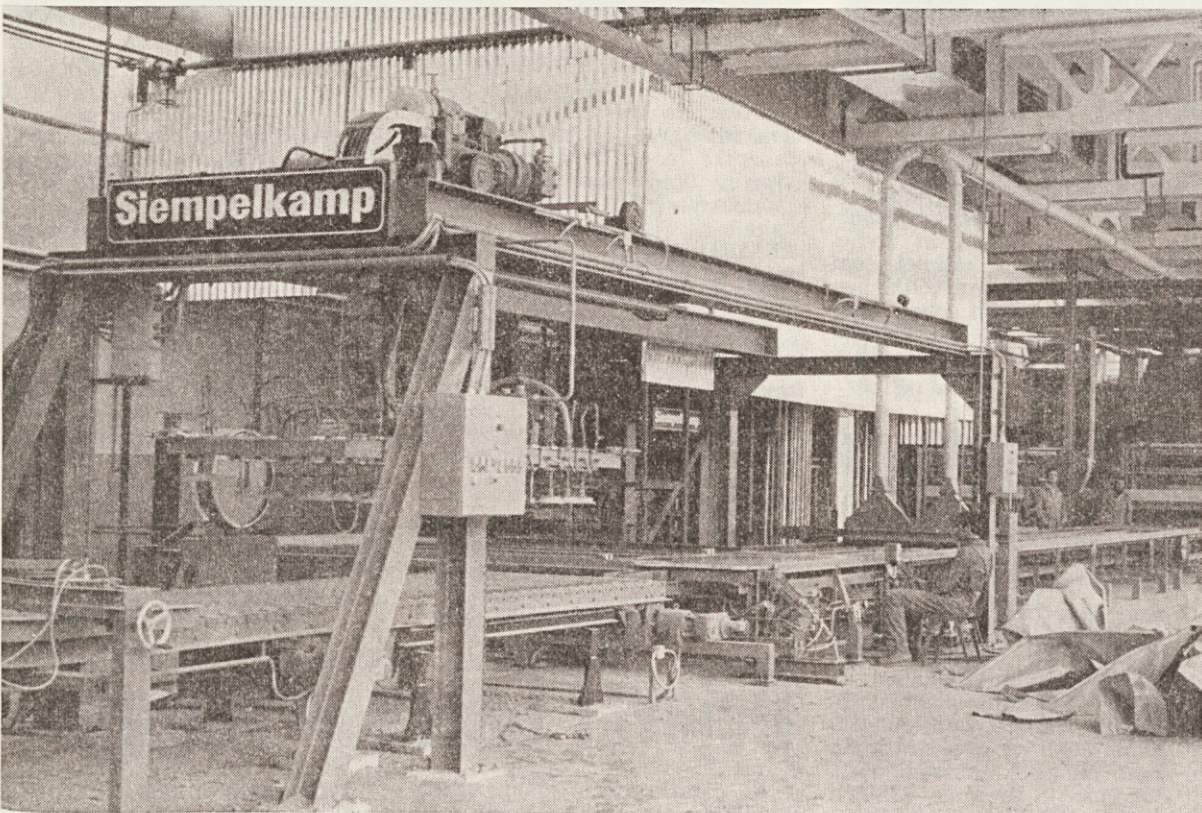
D. Lesar

Od zamisli do prvega izdelka

OB POSKUSNEM OBRATOVANJU NA MINERALKI

Prej, ko karkoli napišemo o poskusnem obratovanju, bi si veljalo zastaviti preprosto vprašanje, kaj vse je bilo potrebno storiti od prvotne zamisli pa do tedaj, ko je nova tovarna lahko začela poskusno delati. In to zategadelj, da bi lahko delavce Bresta, ki delajo na drugih področjih in tako združujejo delo in sredstva za to naložbo, z njo tudi seznanili. Ne nameravamo teh stvari natančno pojasnjevati, ampak na kratko prikazati pot, ki jo je bilo potrebno prehoditi od začetne ideje pa vse tja do rojstva prve plošče.

Proizvodna linija v naši novi tovarni ognjevarnih plošč

OD PRVE ZAMISLI...

Ko se je porodila zamisel, da bi v stari tovarni ivernih plošč začeli z naložbo v tovarno ognjevarnih plošč, ki naj bi izdelovala plošče na osnovi ekspanziranih mineralov za potrebe lajdelništva in gradbeništva, smo se takoj lotili raziskave surovinske osnove in tržišča ter izdelave investicijskega elaborata za novo tovarno.

Poleg elaborata za Ljubljansko investicijsko banko je bilo potrebno izdelati tudi gradivo za skupino SEPO pri Inštitutu Jožef Štefan. Ta skrbi za ekološko zaščito narave in je dolžna na podlagi predloženega gradiva dati mnenja in pripombe k izbiri tehnološkega postopka v tovarni. Ta stališča je treba upoštevati pri gradnji tovarne, da ne pride kasneje do onesnažitve okolja.

Nato je sledil razpis v Uradnem listu SFRJ za strojno opremo. Zatem zbiranje ponudb in izbira najugodnejšega ponudnika, firme Siempelkamp iz Zahodne Nemčije.

UVOZNA SOGLASJA

Na podlagi izbrane ponudbe smo pričeli iskati dovoljenja za uvoz opreme. Soglasje smo morali dobiti najprej od panožne komisije, pa od komisije za uvoz opreme pri Gospodarski zbornici SRS, pa od SISEOT, pa od republiškega komiteja za industrijo... Za vse stroje in dele strojev, ki so bili na DK režimu, pa je bilo potrebno pridobiti še okrog enajst soglasij od ustreznih komisij oziroma organov zvezne gospodarske zbornice v Beogradu.

Vzporedno s tem pa je bilo treba intenzivno delati na področju financ. Ko je program naložbe odobrila tudi investicijska banka, smo 22. 6. 1978. leta podpisali pogodbo z glavnim dobaviteljem uvožene opreme, s firmo Siempelkamp.

MONTAŽNA DELA

V drugi polovici junija 1979 smo začeli z montažnimi deli. Montažna dela so bila pod sorazmerno težkimi pogoji, ker je bilo zaradi kratkih rokov ves čas na gradbišču prisotnih po več izvajalcev del. Tako smo stroje pogosto montirali vzporedno z opravljanjem gradbenih in drugih instalacijskih del.

kov prek računalnika in smo si s tem omogočili hitro in pregledno delo.

Z vsem tem delom smo si pridobili veliko znanja, predvsem pa praktičnih izkušenj, kar nam je pomagalo pri izbiri strojne opreme, še več pa nam koristi sedaj, ko pričujemo s poskusno proizvodnjo.

Po končani montaži in spravljanju v pogon v praznem teku je sledilo testiranje posameznih strojev in naprav z materialom oziroma nastavljanje strojev za posamezne tipe in debeline plošč. Potrebno je omeniti, da je to prva tovarna na Brestu, pri kateri je že sedaj tehnologija v celoti, vključno z dajanjem podatkov za nastavljanje strojev, vodenja prek računalnika.

PRVE PLOŠČE

Na podlagi vseh preizkusov je 11. marca letos prišlo iz strojev deset kvalitetnih plošč, kar je za nas pomenilo velik delovni uspeh in dogodek. Seveda pa je bilo potrebno po rojstvu prve plošče odstraniti še marsikatero pomanjkljivost, bodisi v strojnem bodisi v tehnološkem smislu.

Sedaj lahko rečemo, da nam proizvodnja ladijskih plošč sploh ne dela težav, kar zaveda izkoristek strojnih kapacitet in kvalitete plošč. Treba pa bo obdelati še proizvodnjo gradbenih, zlasti lahkih gradbenih plošč, predvsem pa čimprej usposobiti stroj za polaganje ločilnega papirja oziroma papirja za oblepljanje lahkih gradbenih plošč.

RAZISKAVE TRŽIŠČA

Vzporedno z montažnimi deli in obdelavo tehnologije smo raziskovali tržišče za ognjevarne plošče. V tem času je bilo na podlagi natečaja izbrano ime plošče »NEGOR«, izdelani so bili prospekti, izračunane in od ustreznih organov potrjene prodajne cene plošč. Sistematično smo obdelali tržišče v Sloveniji in drugod, navezali stike z biroji, izvajalci del, z republiškim požarnim inšpektoratom, ladjedelnicami in drugimi porabniki.

Lahko rečemo, da zanimanje za NEGOR plošče iz dneva v dan narašča. Vendar plošč ne moremo prodajati toliko časa, dokler ne dobimo atestov od ustreznih organov, se pravi, uradnega potrdila, da so plošče zares ognjevarne in da ustrezajo določenim našim oziroma mednarodnim standardom s področja požarne varnosti. Da bi dobili te ateste, smo navezali stike z Jugoregistro in z zavodom za raziskavo materiala. Njihovi predstavniki so si že ogledali našo tovarno in iz proizvodnje vzeli določeno število plošč, na katerih bodo napravili meritve, ki so potrebne za izdajo atestov.

ŠE DOSTI DELA

Kljub prvim uspešnim rezultatom, ki so se pokazali pri skupnem obratovanju, pa je potrebno napraviti še marsikaj. Zlasti še na področju organizacije dela in kadrovskih vprašanj. Nasploh bo treba pripraviti vse, kar je potrebno za čimprejšnjo konstituiranje Brestove nove temeljne organizacije — MINE-RALKA. A. Zidar

PRIPRAVE NA GRADNJO

Na podlagi tehnične dokumentacije, ki nam jo je posredoval glavni dobavitelj ob koncu februarja 1979. leta, so bili izdelani gradbeni in instalacijski projekti za razvod kemikalij, vodovod, komprimirani zrak, elektriko in pnevmatski transport ter nekoliko kasneje še projekti za toplozračno ogrevanje, toplotno postajo in zunanji razvod (parovod).

Na podlagi lokacijske dokumentacije in ustreznih soglasij inšpektorjev k projektom je bilo v drugi polovici aprila izdano gradbeno dovoljenje za tovarno ognjevarnih plošč v Cerknici.

Ko so bili izdelani projekti, je prišlo tudi do podpisa pogodb z domačimi dobavitelji opreme in z izvajalci gradbenih, instalacijskih in energetskih del. Vzporedno z zbiranjem tehnične dokumentacije in izdelavo projektov so potekala tudi demonstracijska dela v stari tovarni ivernih plošč. Potrebno je bilo namreč demontirati vse stroje in naprave, in tako pripraviti objekt za začetek novih gradbenih del. Del stare opreme, se pravi, natresni postaji, pa smo primerno predelali in prilagodili novim tehnološkim zahtevam.

GRADBENA DELA

Izvajalec gradbenih del je začel z delom 16. aprila lani. Ta dela so bila precej zahtevna. Potrebno je bilo izkopati sorazmerno globoke izkope za temelje glavne stiskalnice, povratni transport in za rezervoarje za tekoče komponente.

Vzporedno s pričetkom gradbenih del je začela prihajati tudi oprema iz uvoza po železnici do Rakeka. Tam smo jo pretovarjali in s kamioni prevažali do stare tovarne ivernih plošč.

Vse to je povzročalo pri montaži dodatne težave. Težave pri montaži pa so nastajale tudi zaradi pomanjkanja delovne sile in nadurnega dela. Omeniti je namreč treba, da so delavci pri montaži delali najmanj po enajst ur dnevno.

Montažna dela so bila končana v letošnjem januarju, nato pa smo pripravljali za pogon postrojenja v praznem teku, nato pa za proizvodnjo z materialom, kar delamo še danes.

NAŠA TEHNOLOGIJA

Prej, ko spregovorimo o tehnologiji tovarne ognjevarnih plošč, je treba opozoriti na zelo važno dejstvo, ki je bilo ves čas te naložbe prisotno in ki pomeni pomemben mejnik v naši dosedanji naložbeni dejavnosti.

Gre za to, da je bila pogodba s tujim partnerjem podpisana samo za strojno opremo, ne pa za tehnologijo kot je bilo do sedaj običajno v navadi. Vsa tehnologija je namreč ostala v rokah Bresta in je torej v glavnem sad dela, znanja, razmišljanja, prizadevanja in vztrajnosti domačih, Brestovih strokovnjakov, ki delajo pri tej naložbi.

RAZISKOVALNA DELA

Že takoj v začetku, ko se je porodila zamisel o teh ploščah, smo začeli z raziskovalnim delom v zvezi z izdelavo plošč. Že kmalu smo doma izdelali prve laboratorijske plošče. Napravili smo številne poizkuse. Preizkusiti je bilo potrebno namreč marsikaj: od osnovnih materialov, ki ekspandirajo, do veziv, raznih dodatkov in tako naprej. Vse to pa se je odražalo v kvaliteti končnih plošč, predvsem njihovih mehanskih lastnostih.

Ker je bilo opravljenih zelo veliko preizkusov in bi za sortiranje in klasiranje ter selekcijo le-teh potrebovali zelo veliko dragocenega časa, smo že kmalu začeli z obdelavo podat-

Letošnji skopski sejem

Letošnji mednarodni sejem pohištva in stanovanjske opreme, ki je bil od 21. do 27. marca v Skopju, je odprl tovariš Stojan Andov, vodja jugoslovanske delegacije v razgovorih s članicami evropske gospodarske skupnosti. Na sejmu so razstavljali številni proizvajalci pohištva, samostojno ali v sklopu svojih grupacij.

Brest je na sejmu razstavljaval v okviru Slovenijalesa na okrog 100 kvadratnih metrih površine svoje programe Katarina WH, TK in BL, regal 121, sedežne garniture Iva, Mojca in Mija ter jedilnico Jasna. To pomeni, da je letos sodeloval na tem sejmu s svojim skoraj celotnim proizvodnim programom.

Zanimanje za sejem je bilo izjemno veliko, bodisi med obiskovalci bodisi med poslovnimi partnerji iz Makedonije, Kosova in južnega dela Srbije. Sejem so obiskali tudi visoki republi-

ški voditelji, ki so si s posebnim zanimanjem ogledali tudi naš razstaveni prostor.

Za razliko od lanskega leta smo se na Brestu na letošnji sejem dosti bolje pripravili. Pripravili smo več propagandnega in reklamnega gradiva, vsekozi pa je bil na sejmu prisoten tudi predstavnik delovne organizacije, ki je pripravil srečanja s številnimi poslovnimi partnerji in z nekaterimi republiškim voditelji.

Nastop na tem sejmu predstavlja za Brest večjo uveljavitev in boljše reklamo na tem jugoslovanskem prostoru, kar dokazuje tudi večja prodaja v začetku letošnjega leta v našem salonu v Bitoli, pa tudi v veleprodaji.

Zato menim, da bi morali na tem sejmu sodelovati vsako leto.

K. Kostov

Tovariš Andov na našem razstavnem prostoru

MASIVA — OBOL PRI NAS

V temeljni organizaciji MASIVA smo se odločili, naj se s 1. januarjem letos prenese OBOL k nam, s čimer bi dobili boljši pregled nad dejanskimi stroški.

Podobno smo pred časom naredili z obračunom kreditov. Vsi zaposleni smo s tem bolj zado-

voljni, saj imamo v vsakem trenutku podatke na vpogled in jih lahko nadziramo.

JELKA — DOVOLJ HLODOVINE

Po pomanjkanju hlobove in prvih mesecih leta, se je stanje izboljšalo in jo je trenutno dovolj.

Postali smo Brestovci, Notranjci...

NEKAJ POGOVOROV Z BRESTOVIMI DELAVCI IZ DRUGIH REPUBLIK

Po zadnjih podatkih je na Brestu zaposlenih 116 delavcev iz drugih jugoslovanskih republik. Odstotek v primerjavi s skupnim številom Brestovih delavcev niti ni tako visok, zlasti če ga primerjamo z nekaterimi drugimi gospodarskimi vejami (gradbeništvo, gozdarstvo).

Kako se bo to število gibalo v prihodnje, je težko reči. Tudi v drugih republikah namreč odpirajo številna nova delovna mesta, Brest pa ob modernizaciji proizvodnje v prihodnje ne namerava bistveno povečati števila zaposlenih.

Kljub temu smo se odločili, da povprašamo nekatere izmed njih, kaj jih je zaneslo v naše kraje, kako so si uredili svoje življenjske pogoje in kako so zadovoljni z njimi, kaj menijo o Brestu in o življenju v naši občini, ali nameravajo ostati v naših krajih...

SAVO MARKOVIĆ — zaposlen v sortirnem traku žagalnice v TOZD JELKA Begunje

Doma sem iz Teslića, iz Bosne in Hercegovine. Na Jelki sem se zaposlil že 23. marca leta 1963. Ker v svojem domačem kraju ni bilo zasluzka in sem imel veliko družino, sem zaradi boljšega zasluzka prišel v Slovenijo. Še sedaj se spominjam svoje prve plače, ki je bila 22 tisoč dinarjev.

V kolektiv Jelke sem se dobro vključil, kar potrjuje tudi dejstvo, da sem že toliko časa tukaj. Z delovno organizacijo sem zadovoljen, vendar mislim, da bi bile nekatere stvari lahko urejene še bolje; na primer stanovanjske razmere.

Nekaj časa sem stanoval pri zasebniku, potem pa sem se preselil v oljarno Kmetijske zadruge. Tam živim v eni sobi, ki pa je premajhna, da bi lahko v njej živel z družino. Tukaj mislim ostati do upokojitve, potem pa se nameravam vrniti v domači kraj.

Življenje je tudi zame lažje, odkar so otroci odrasli. Sedaj ni več potrebno pošiljati toliko denarja domov.

ŠTEFAN TOKIĆ — TOZD GABER Stari trg

V Loško dolino sem prišel natančno pred dvajsetimi leti. Sem me je pripeljala želja za boljšim kosom kruha, ki ga je bilo v mojem rojstnem kraju — Doboju izredno težko zaslužiti.

Najprej sem se zaposlil v Kmetijski zadrugi Stari trg, kjer sem bil štiri leta. Zatem pa sem prišel na BREST, kjer sem že šestnajst let. Sprva sem delal na skladišču lesa, sedaj pa sem v skladišču gotovih izdelkov voznik viličarja. Z delovnim mestom sem zadovoljen, le pozimi je bolj težko, ker nimamo ogrevanih skladiščnih prostorov.

Kot prišlek iz druge republike se med Slovenci dobro počutim, prav tako tudi v kolektivu. Imam družino, lani pa sem tudi pričel graditi hišo v okviru Stanovanjske zadruge Cerknica.

Svoj rojstni kraj obiščem enkrat letno. Že to, da gradim hišo tukaj, pa pove, da se v Bosno ne mislim vrniti, saj sem se v teh letih navadil na tukajšnje kraje in ljudi.

Jože KLANFAR, voznik viličarja v TOZD žagalnica Stari trg.

Na Marof v Stari trg sem prišel leta 1961 iz karlovskega KONTEKSA, kjer so tedaj imeli gospodarske težave. Prvi na udaru smo bili tisti, ki smo imeli najmanj delovnega staža. Seveda je kadrovska služba obljubila, da nam bo poiskala drugo delo. Slišali so, da je BREST tedaj potreboval delavce in takrat nas je prišlo kar osem v Loško dolino. Tu sem sedaj samo še jaz, ostali pa so šli kmalu drugam; nekateri so ostali samo do prve plače.

Najprej sem delal na žagi, pa na krlišču in v skladišču žaganega lesa, kasneje pa sem naredil izpit za voznika viličarja, kar opravljam še danes. Tri leta po prihodu sem se poročil z domačinko in ustvarila sva si dom in družino.

Kaj menim o BRESTU? Ne vidim velike razlike med eno ali drugo delovno organizacijo, saj je povsod videti napredek. Tudi pri vključevanju v novo delovno okolje nisem imel posebnih težav.

Na splošno sem zadovoljen. Bilo bi pa še bolje, če bi se vsak prizadeval po svojih zmognostih in vesti in v redu opravljal svoje delo. Človek je zadovoljen takrat, če vidi, da je njegovo delo, ki ga je vložil, tudi pravično nagrajevano!

MLADEN PALIKUČA — delovna opravila in naloge — vlivanje mase v kalupe v TOZD Tapetništvo

V Slovenijo sem prišel iz PRNJAVORA. Najprej sem se zaposlil v SGP Projekt v Kamniku, leta 1976 pa na Brestu.

Od doma sem odšel predvsem zato, ker moja žena ni dobila zaposlitve v domačem kraju. Tudi ona je iz Bosne in Hercegovine in je zaposlena na Brestu že od leta 1971. Štiri leta sva stanovala v samskem domu. Medtem sva si ustvarila družino in se preselila v dvosobno stanovanje. Imava dva otroka in sva si delovni čas uredila tako, da delava vsak v eni izmeni. S tem sva si rešila vprašanje varstva otrok. Z delom in življenjem nasploh v Cerknici sem kar zadovoljen. Imam veliko prijateljev in če bom imel kdaj možnost in dovolj sredstev za gradnjo hiše, jo bom gradil v Cerknici.

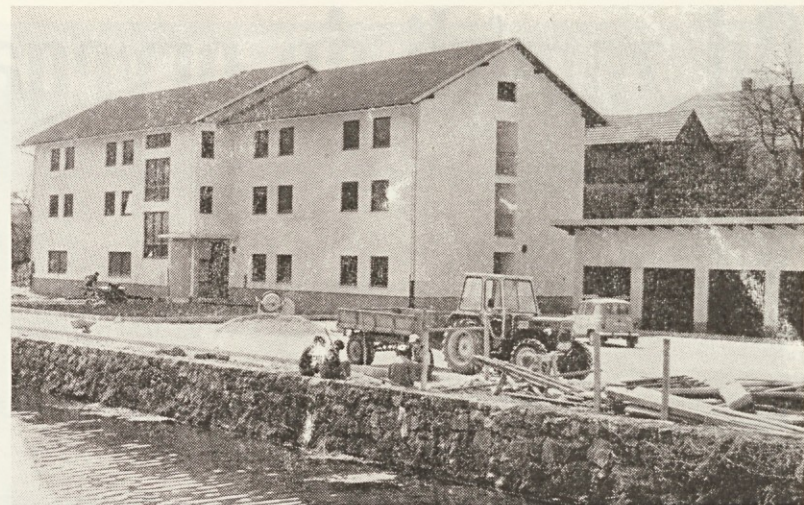
HASIB ŠARČEVIĆ, delavec pri štiristranskem skobelnem stroju v strojnem oddelku TOZD Masiva

Z ženo Subho imava štiriletno hčerko Elviro; doma smo iz Sanskega mosta v Bosni.

Doma sem imel prijatelja, ki je bil že zaposlen na Iverki v Cerknici in ob srečanju v Bosni me je zanimalo, kakšni so pogoji za življenje v Sloveniji. Pri nas je slabše; zaposlen sem bil sam. Žene so zvečine doma in samo en nizek mesečni osebni dohodek je premalo. Odločil sem se, odšel s prijateljem in takoj dobil zaposlitev v Masivi. Kmalu za tem je prišla še žena s hčerko. Tudi žena se je takoj zaposlila. S tem pa so nastale težave zaradi varstva hčerke. Rešila sva jih tako, da sva si jo izmenjavala ob 14. uri pri vratjarju.

Sedaj sva zelo zadovoljna. Dobila in uredila sva si dvosobno stanovanje, varstvo za otroka pa imava preskrbljeno v vrtcu. Z delovnim mestom in sodelavci sva oba zadovoljna, pa tudi s krajani se dobro razumeva. Imava še težave z jezikom, a upam, da se bova tudi tega naučila. Če primerjam našo prehrano in običaje, je razlika precejšnja, vendar smo se temu prilagodili in ni nobenih težav.

Načrtov za prihodnje življenje imava precej. Domov se vračava

Nov samski dom za delavce Gradlišča in Gozdnega gospodarstva

dvakrat letno — z. novoletne praznike in na letni dopust. Na vrnitev domov sedaj sploh ne računava — morda kdaj kasneje.

ZELJKO TOSIĆ, delavec v klejarni v TOZD Pohištvu

Rojen sem bil pred triindvajsetimi leti v vasi Djeverske v občini Knin. Sem me je zaneslo, ker sem iskal zaposlitev. V mojem rojstnem kraju ni bilo zaposlitev ne zame ne za mnoge ostale. Zato sem bil prisiljen iskati delo drugje. Mladi želimo čimprej delati. Tako sem se znašel na Brestu.

Med tem časom sem si že ustvaril družino in stanujem z ženo in otrokom v privatnem stanovanju, ki pa je vse prej kot zadovoljivo. Zato že težko

čakam dan, ko bo tudi moja družina dobila večje stanovanje. Upajmo, da se bo tudi to kmalu uredilo.

Zelo sem vesel, da delam na Brestu; posebno še v oddelku klejarne, kjer so me sprejeli ravno tako kot domačina. Odnosi so zelo dobri in za družino, da so takšni po vsej tovarni.

Tako sem že postal sestavni del tukajšnjega življenja. Zato nameravam ostati v Cerknici, saj imam tukaj zasluzek, ki omogoča ugodne življenjske pogoje zame in za družino. Poleg tega pa sta mi zelo všeč cerkniška dolina in Slovenija sploh. Da bi le kako rešil stanovanjsko vprašanje...

Razgovore so pripravili člani uredniškega odbora

Delavci Gabra v Velenju

19. aprila je izvršni odbor sindikata na Gabru organiziral enodneveni izlet v tovarno gospodinjske opreme Gorenje iz Velenja. To priložnost smo izkoristili bolj za ekskurzijo, saj naj bi delavci Gabra spoznali delo v sorodni temeljni organizaciji v Gorenju, kjer izdelujejo kuhinjsko opremo.

Za izlet je bilo izredno veliko zanimanje, saj se je prijavilo kar dve tretjini kolektiva.

Izpred Gabra smo se odpravljali v dveh avtobusih. Prva postaja je bila na Trojanah, kjer so na svoj račun prišli ljubitelji krovov. Nekaj te specialitete je šlo takoj v neposredno predelavo, veliko pa jih je romalo v vrečke kot spominek na Trojane. Seveda je bil ta spominek zvečer (ali zjutraj) pri mnogih samo še stlačena gmota testa. Ravno tako so namočili svoje suhe gobe tudi ljubitelji dobre kapljice.

Po krajšem ogledu Velenja, bolje rečeno trgovin, kjer se je kupovalo tudi tisto, kar lahko kupimo doma (stara navada: drugje je bolje), smo ob desetih prispeli pred tovarno Gorenje, kjer so nas lepo sprejeli. Razporejeni v tri skupine smo si najprej ogledali temeljno organizacijo kuhinjske opreme.

Ta temeljna organizacija je bila za nas najbolj zanimiva, saj smo se dobesedno razgubili po tovarni. V njej je vsak delavec iskal svoje delovno mesto, svoj stroj, svoj izvijač... in vse skupaj primerjal z delom na Gabru. Največ vprašanj pa je bilo o osebnih dohodkih. Ugotovili smo, da je večina osebnih dohodkov skoraj enakih kot v Gabru, najnižji osebni dohodki pa so celo manjši kot pri nas. Starejši delavci pa so ugotovili, da je minulo delo bolj ovrednoteno kot pri nas. Na splošno je o delu obvladalo mnenje, da je tam manj fizičnega dela, je pa delo enolično, stalno vezano na tekoči trak. Dela pa se zato bolj umirjeno. Splošen vtis je bil tudi, da bi bilo treba nekatera delovna sredstva pri nas prilagoditi njihovim, pa tudi nekateri delovni postopki so boljši od naših; bolje je izkoriščen tudi zračni prostor.

Zatem smo si ogledali tudi temeljne organizacije, kjer izdelujejo štedilnike in pralne stroje. Čeprav to ne sodi v našo stroko, je bilo zanje vseeno veliko zanimanja, saj jih človek uporablja vsak dan.

Po končanem ogledu so nas povabili v njihovo veliko restavracijo na kavo in sok, od tam pa v »Namo«, kjer so nam pripravili odlično kosilo.

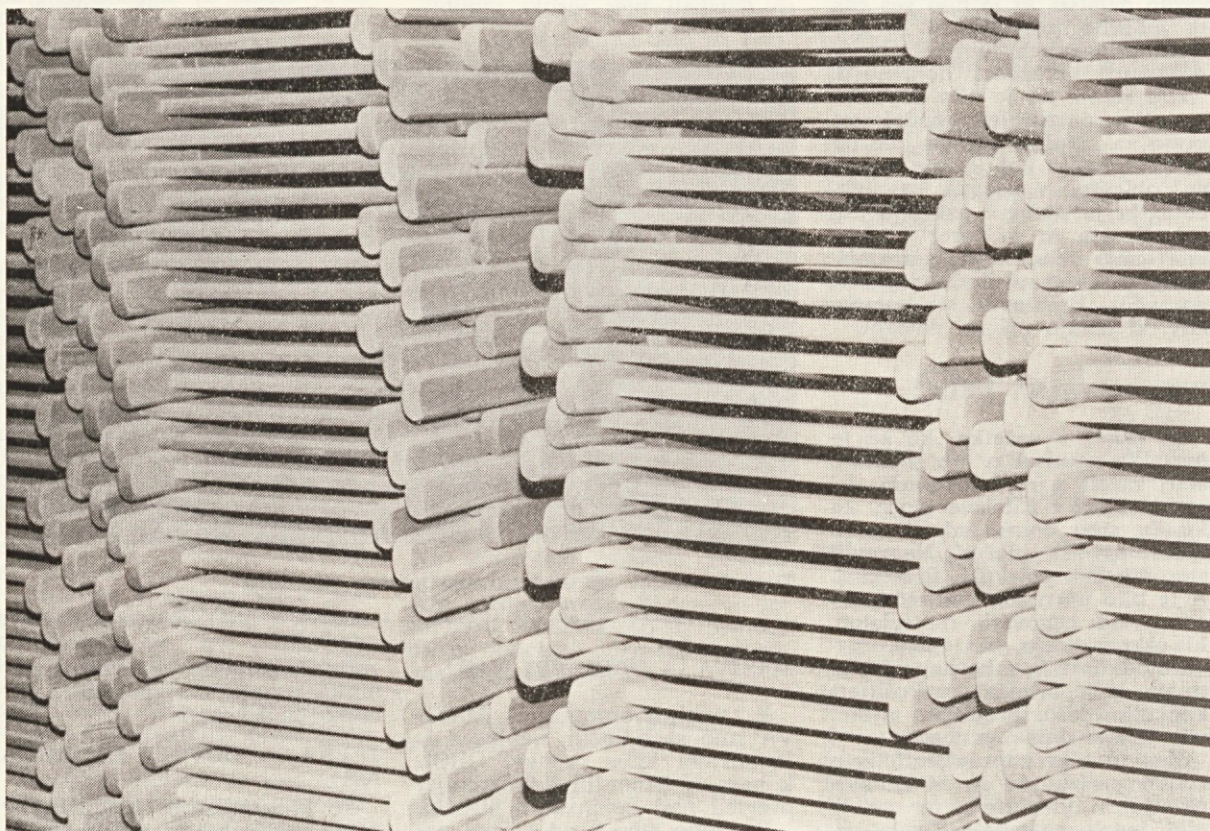
Za športno srečanje smo bili deležni velike časti, saj so ga organizirali v veliki Rdeči dvorani. Najprej so se pomerili naši najmočnejši fantje v vlečenju vrvi. Niso nas razočarali in lahko trdimo, da smo močnejši kolektiv kot velenjski (v vlečenju vrvi seveda). Naših deset fantov je dvakrat z lahkoto premaknilo velenjske hruste.

Za nogomet se lahko pohvalimo le toliko, da bi zmagali z 2:0, če bi tekma trajala 19 minut. Ker pa je trajala dvakrat po dvajset minut in ker sta bila pri neodločenem rezultatu še dva podaljška po pet minut, so naši fantje nemočni odpovedali. Rezultat pa je bil še vedno časten in Velenjčani so zmagali le z majhno prednostjo, s 3:2.

Po tem napetem športnem vzdušju, smo si ogledali tudi velenjski grad, v katerem je veliko zanimivosti. Izredno zanimiv je bil ogled nevsakdanje rudarske zbirke, pa tudi ogled zbirke NOB. Vsak si je z velikim zanimanjem ogledal tudi odkupljeno zbirko slik Lojzeta Perka. Posebne pozornosti je bila deležna zbirka črnske kulture in izkopano okostje slona v okolici Velenja. Najbolj zanimiv, vsaj za nekatere pa je bil grajski hlev, kjer so velikodušno napolnili svoje rezervoarje, da so lahko prispeli do Močilnika pri Vrhniki.

In nazadnje: kaj smo pridobili s tem izletom? Veliko zanimivosti smo videli na tej poti. Posebno veliko smo pridobili z obiskom v sami tovarni, zelo pa nas je z Velenjem zblížalo tudi športno srečanje, pa tudi velenjska kultura. Takih izletov si naš delovni človek gotovo še želi, zato bo treba tudi v prihodnje misliti nanje.

F. Truden

Še ena »lesarska kompozicija«. (Posnetek iz TOZD MASIVA)

Zares o bistvenih zadevah

VOLILNA KONFERENCA OBČINSKEGA SINDIKATA

Živahna razprava na volilni konferenci sindikata v občini Cerknica kaže, da se sindikalna vodstva in članstvo vse bolj ukvarjajo z bistvenimi vprašanji iz vsakdanjega življenja delavcev. Razpravljalci so v svojih prispevkih razgrnili široko paleto vprašanj o gospodarjenju, stabilizacijskih prizadevanjih in pripravah na nove srednjeročne načrte.

Nedvomno je res, da smo pri obravnavi zaključnih računov dosegli bistven napredek v sami vsebini. Opozorjeno pa je bilo, da bo potrebno izboljšati še vrsto zadev, če naj dosežemo sprotno in nenehno spremljanje gospodarjenja. Doseči moramo, da bo vsak delavec razmišljal o svojem prispevku in vedel, kakšna je njegova naloga pri doseganju boljših rezultatov.

Razprava o uspehih stabilizacijskih prizadevanj, ki je bila podkrepjena tudi z nekaterimi podatki o trimesečnem poslovanju, je pokazala, da so doseženi dokaj ugodni rezultati. Dejstvo pa je, da je še vedno nekaj miselnosti, kako je stabilizacija enkratna akcija, ki bo šla mimo.

Največ pomanjkljivosti je razgrnila razprava in ocena o pripravah novih srednjeročnih načrtov. Ugotovitev, da delavci premalo vplivajo na planiranje, je boleča in zahteva široko dejavnost sindikatov. Tudi opozorilo, da bo ostalo premalo časa za usklajevanje in razprave, je popolnoma na mestu.

Ob razpravah, kako bi bili učinkovitejši, se je prepletala ocena o delu sindikalnih skupin, ki so že dobile svoje mesto in bogatijo sklepe vodstev sindikatov. Še boljše delo teh skupin bo zagotovljeno predvsem z izobraževanjem, velik prispevek pa bi lahko dali vodje posameznih oddelkov (inštruktorji), za katere velja ocena, da so predvsem strokovni in premalo samoupravni vodje skupin.

Razprava se je dotaknila še vrste pomembnih vprašanj. Več

pozornosti bo treba posvetiti uveljavljanju usmerjenega izobraževanja, delu delegacij na vseh ravneh, delu disciplinskih komisij, neproduktivnemu zaposlovanju in tako naprej.

Konferenca je priporočila vsem samoupravnim in političnim organizacijam, naj sklicujejo sestanke v času, ko bo delo najmanj trpelo ali pa sploh izven delovnega časa.

Znova je bila izražena zahteva po ureditvi minimalnih standardov za življenjske in delovne pogoje delavcev, kjer so sicer doseženi že uspehi, je pa še veliko dela, predvsem, kar zadeva bivanje delavcev iz drugih republik in ureditev celodnevne prehrane, za kar predlagamo združevanje sredstev med temeljnimi organizacijami.

Razpravljalci so pri oceni priprav na referendum za izgradnjo šolskih objektov, vrtcev in telovadnic pozvali celotno članstvo, naj glasuje za referendum, kajti le to je poročilo, da bomo zastavljeni program uresničili.

Udeleženci volilne konference so sprejeli tudi oceno dela vseh organov občinskega sveta in opredelili postopke za uveljavljanje Titove pobude o demokratizaciji odnosov in kolektivnem delu.

Na seji so bili izvoljeni tudi nadomestni člani za 33-članski občinski svet in za druge organe. Za predsednika z enoletnim mandatom je bil izvoljen **Jože Juvančič** iz Kovinoplastike, za podpredsednika pa **Anton Perčič** iz Bresta. Dosedanjemu sekretarju občinskega sveta je bil podaljšan mandat. F. Žagar

NAŠI LJUDJE

Tokrat smo se odločili, da vam predstavimo **JOŽETA ŠKRLJA**, ki je zaposlen v temeljni organizaciji Pohišstvo. Opravlja dela in naloge konstruktorja, mnogim pa je znan tudi kot dolgoletni fotograf našega glasila.

O svojem življenju je povedal: »Rodil sem se v številni družini v Bezuljaku, kjer sem končal osnovno šolo. Po osnovni šoli sem šel v uk za mizarja v takratno Kmetijsko zadrugo — lesni obrat. To je sedaj naša temeljna organizacija Jelka. Že po sedmih mesecih so nas vajence in mojstre premestili v LIP Cerknico. Od takrat je minilo že trideset let. To pomeni, da sem zares že star Brestovec. V letu 1951 smo pričeli graditi prvo halo nove tovarne. Pri tej gradnji je bilo veliko udarniškega dela. Slovesna otvoritev je bila že za praznik dela v naslednjem letu.

Do služenja vojaškega roka in še nekaj časa potem sem delal na različnih delovnih mestih v strojnem in ročnem oddelku. Leta 1958 sem se vpisal v dveletno delovodsko šolo v Ljubljani. Ko sem bil na počitniški praksi po končanem prvem letniku, sem bil priča požaru tovarne. Tega dne leta 1959 ne bom nikoli pozabil. Požar se je začel v oddelku za II. strojno. S Francetom Meletom sva zžila prvo vedro vode še na majhnem plamen, vendar ga nisva uspela pogasiti. Ogenj se je izredno hitro razširil in povsem uničil tovarno. Požgano tovarno smo v rekordnem času obnovili.

Po končani delovodski šoli sem nekaj časa delal v proizvodnji. V začetku leta 1961 sem bil premeščen v pripravo dela za tehnično risarja.

Da bi si znanje še izpopolnil, sem se vpisal v večerno lesno srednje tehnično šolo, ki je bila organizirana v Cerknici. Leta 1967 sem jo uspešno končal. Z znanjem, ki sem si ga pridobil v šoli, lažje opravljam svoje vsakdanje delo, ki postaja vedno bolj zahtevno.

Večkrat sem bil tudi član organov upravljanja. Predsednik delavskega sveta sem bil prav med prvo večjo rekonstrukcijo tovarne v letih 1969—1970.

Rad opravljam svoje delovne naloge. S sodelavci se dobro razumemo in dobro sodelujemo. V glavnem sem uresničil svoje skrite želje oziroma življenjske cilje. V tem času sem zgradil hišo in si ustvaril družino.

— Kaj pa prosti čas? »Že kot mladinec sem postal član prostovoljnega gasilskega društva Bezuljak, več let pa sem

S sprejema kurirčkove pošte. Tudi štafeto mladosti smo pristrčno pozdravili

Kaj mislijo najmlajši o Brestu

Kot je BREST samo neločljiv del širšega družbenega prostora, tudi krajin neločljivo živijo z njim. Tudi najmlajši...

Učijo se o njem, prek staršev — Brestovcev spremljajo njegov vsakdanji utrip, vsak dan ga vidijo, obišejo ga...

In o tem tokrat pišejo učenci tretjega razreda cerkniške osnovne šole. Skupaj s čestitkami ob prazniku dela bi radi Brestovim delavcem povedali, da živijo in čutijo z njimi...

BREST NEKDAJ IN DANES

Tam, kjer je sedaj Brest, je bila prej Šerkova žaga. Na žagi je delalo le malo delavcev, ki so žagali les in delali lesene zaboje. Med vojno ta žaga ni pogorela. Po vojni so jo vzeli delavci v svoje roke. Žaga je postala njihova last. Iz majhne žage je zrasla velika tovarna Brest. Zdaj jim ni treba več v tujino s trebuhom za kruhom. Zdaj so naši starši doma pri nas — otrocih. Z denarjem, ki ga zaslužijo, lepšajo domove. Doma je nam vsem lepo, najlepše pa nam otrokom.

Marta in Vanja

BREST IN MI

Delavci tovarne Brest izdelujejo pohišstvo in ga prodajajo daleč po svetu. Pohišstvo mora biti natančno narejeno in ne sme biti slabo. Če bi površno delali, bi se kupci jezili, pa ne bi hoteli več kupovati Brestovega pohišstva.

Potem pa naročil ne bi bilo več. Pa zasluzka tudi ne.

To pa ni dobro za delavce, za nas, za naš kraj.

Tanja

OGLED BRESTA

V ponedeljek smo bili na Brestu. Ogledali smo si delovne prostore. Tam so bili razni stroji. Ob njih so delali delavci. Bili so v modrih haljah. Veliko učencev je videlo svoje starše pri delu. Delavci delajo v dveh izmenah, dopoldne in popoldne. Ogledali smo si tudi skladišča in sušilnice. Po ogledu tovarne smo šli v salon pohišstva. Tam prodajajo pohišstvo za dnevne sobe, kuhinje in otroške sobe. Imenujejo se: **Katarina, Bre-**

bil tudi član upravnih organov občinske gasilske zveze Cerknica.

Sedaj pa tudi družina zahteva svoje. Pri hiši je potrebno še vedno kaj postoriti, tako da prostega časa skoraj ni. Za fotografiranje, ki je moj konjiček, pa še vedno najdem kakšno prsto uro. S fotografiranjem sem se začel resneje ukvarjati pred šestimi leti, ko sem postal stalni sodelavec našega Obzornika.

— In kaj si želiš v prihodnje? »Vsem svojim želim predvsem zdravja, kolektivu pa, da bi imel vedno dovolj dela, kar je pogoj za dobro gospodarjenje.«

B. Petrič

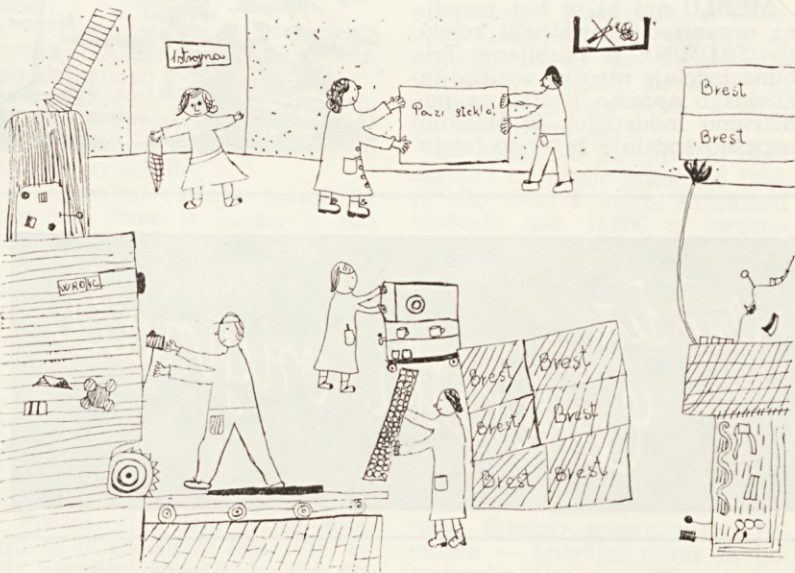
da, Jasna, Labod, Mojca, Zala, Iva, Mija, Dragica. Po ogledu smo se vrnili v šolo. Še dolgo smo se pogovarjali o Brestu.

Marta

IMAMO BRESTOVO POHIŠTVO

Moja mami in očka delata doma na kmetiji. Pridelata krompir, pšenico in krmo za živino. Odveč-

3. a

ne pridelke prodamo. To so krompir, mleko in živina. Za vse to dobimo denar, da z njim kupimo potrebne reči in tudi pohišstvo iz tovarne Brest. Doma smo vsi zadovoljni, ker imamo pohišstvo iz domače tovarne.

France

ČE BI IMELA VELIKO DENARJA...

... bi šla v salon Brest; ... bi kupila pisalno mizico, kjer bi pisala domače naloge; ... bi kupila tisti mehki fotelj, v katerem bi se zvečer zvila in gledala risanke.

Alenka

USPEŠEN FILMSKI SEMINAR

V zadnjem času je vse več ljubiteljev filmskega snemanja v super 8 tehniki. Razumljivo je, da ne želijo delati kot samorastniki in čutijo potrebo, da bi razširili svoja vsebinsko-estetska obzorja in se izpopolnili v filmski tehniki. Zato sta ZKO Cerknica in ZKO Slovenije organizirali filmski »vikend« seminar, ki je trajal od sredine letošnjega januarja do aprila. Udeleženci iz Cerknice, Postojne in Pivke so pridobivali znanje kar v desetih sobotah.

Na seminarju so se seznanili z osnovami žanrov in filmske tehnike. S pridobljenim znanjem, ki ga je uspešno posređoval tovariš Tone Rački iz Ljubljane, pa so izdelali tudi nekaj filmov. Le-te so predvajali na zaključnem večeru seminarja — 11. aprila. Zal si je te amaterske filme (nekateri so zelo uspeli) ogledalo le malo povabljenih.

Ob zaključku seminarja so se dogovorili, da bodo ustanovili medobčinski filmski klub, ki bo imel s tem seminarskim znanjem velike možnosti za uspešno predstavljanje lepote notranjske dežele, pa tudi za druge oblike filmskega izražanja.

J. Obreza

Iz drugih lesarskih kolektivov

STOL je odprl svojo trgovino tudi v Sarajevu. Tako se je mreža njegovih lastnih prodajal razširila v vsa glavna mesta naših republik, razen v Titograd. Trgovino so odkupili že leta 1978 od ŽKP Sarajevo, ima okoli 700 kvadratnih metrov, vanjo pa so vložili okoli 14.000.000 dinarjev.

Tudi **INLES** širi svojo prodajo prek lastnih prodajnih skladišč. V preteklem letu so v njih prodali 28 odstotkov celotne proizvodnje stavbnega pohištva. V njih pa imajo težave predvsem zaradi premalo celovite ponudbe kupcem. Slabša je bila oskrba s kompletnimi vrati in z vezanimi okni, ker proizvodnja ni dovolj prislunila potrebam tržišča. Nedavno so prodajno skladišče odprli tudi v Novi Pazovi.

HOJA je v preteklem letu izvozila za 46.037.000 dinarjev svojih izdelkov, predvsem na zahodna tržišča. Nekoliko so zmanjšali izvoz žaganega lesa zaradi lastnih potreb. Uvozili so za 4.011.000 dinarjev reprovornega lesa in rezervnih delov. Tako znaša razmerje med izvozom in uvozom 11:1, s čimer so ustvarili znatne devizne rezerve, katerih del so na podlagi združevanja dela in sredstev odstopili tudi drugim delovnim organizacijam.

SAVINJA načrtuje, da bo letos prodala za 40 odstotkov več kot v preteklem letu. V izvoz bo šlo za 167 milijonov dinarjev blaga ali 77 odstotkov več kot lani. Večji izvoz jim bo zagotavljal potrebna devizna sredstva za nakupe, tropsko hlodovino in reprodukcijski material. Na domačem tržišču predvidevajo ugodno prodajo furnirja in tropskega žaganega lesa, a slabšo prodajo pohištva, masivnih oblog in ladijskega poda.

MEBLU naj bi se kot temeljna organizacija priključil kolektiv **TRIBUNE** iz Ljubljane. Tribuna izdeluje otroške vozičke in kovinsko opremo (veliko za pohištveno industrijo). Z Meblom uspešno sodeluje že vrsto let in

je leta tudi njihov največji odjemalec kovinske opreme. Od združitve si obetajo skladnejši srednjeročni razvoj obeh delovnih organizacij — zlasti pri galvanski obdelavi kovinskih izdelkov.

V **TOVARNI MERIL** se vse bolj razvija sestavljanje terminalov, s čimer so pričeli pred dvema letoma. Pokazalo se je, da jugoslovanski trg terminale potrebuje in da z njihovo prodajo ni težav.

LESNINA se zaveda, da je v proizvodnji strojev in opreme za potrebe lesnopredelovalne industrije, ki smo jih do sedaj uvažali, še veliko možnosti, ki naj znatno zmanjšajo porabo deviz. Zabeležili so že prve uspehe, kjer sodeluje Lesnina; predvsem v SOP Krško in v Emo Celje. S svojimi strokovnjaki nameravajo razvijati tudi drugo proizvodnjo take opreme in strojev; na primer stiskalnice in druge lesnoobdelovalne stroje.

LIP Bled bo poslal na tržišče nove izolacijske zidakke. S tem se pridružuje ukrepom za varčevanje z energijo, saj bodo ti zidaki znatno zmanjšali izgubo toplotne energije v zgradbah. To zahtevajo tudi ustrezni predpisi in JUS. S poskusno proizvodnjo so že pričeli, to novost pa so na posebnem posvetu predstavili tudi gradbenikom, ki so pokazali veliko zanimanja. S tem pa se razvoj ISO-SPAN zidakov še ni zaključil. Raziskujejo možnosti za zamenjavo stiropora z

drugimi visokovrednimi izolacijskimi materiali.

ELAN je izdelal programsko študijo svojega razvoja do leta 2000. V njegovem sklopu je oblikovan tudi nov zazidalni načrt. Na sedanjem prostoru pa ni pravih pogojev za gradnjo novih proizvodnih zmogljivosti, zato iščejo možnosti druge. Pri tem pa se srečujejo s težavami pri usklajevanju urbanističnega načrta oziroma pri prostorskem planiranju v občini.

NOVOLES za letos predvideva, da bo imel okrog 77 odstotkov lesne proizvodnje ter 23 odstotkov kemijske in kovinske proizvodnje. Od tega naj bi približno 78 odstotkov prodali doma, ostalo pa izvozili. Tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju nameravajo spreminjati strukturo proizvodnje v korist kemijsko kovinske ter modernizirati proizvodnjo končnih lesnih izdelkov, predvsem tistih za izvoz.

V **SLOVENIJALESU** — trgovina poudarjajo, da je njihova najpomembnejša stabilizacijska naloga — povečanje izvoza. Zato naj bi na ravni delovne organizacije združevali sredstva za razvoj predstavništva in podjetij v tujini, za izobraževanje zunanjetrgovinskih kadrov, za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, ki jih pošiljajo v tujino in za sejemske nastope v tujini. Tudi v poslovni politiki do njihovih partnerjev iz proizvodnje bodo dajali prednosti tistim, ki so izvozno usmerjeni.

V času razprodaje je bilo tudi v cerkniškem salonu pohištva dosti kupcev

BRESTOVI
upokojenci o
brestu

Ko sem obiskal Alojza TROHO na njegovem domu v Viševku, me je naš dolgoletni sodelavec zelo pristrčno sprejel.

Upokojil se je leta 1966. V TOZD ŽAGALNICA je bil zaposlen od leta 1946. Delal je največ v nekdanji zabojski kot vodja proizvodnje, pa tudi pri prevzemu lesa na skladišču za razrez na žagi. Vseskozi je družbenopolitično deloval. Več let zaporedoma je bil predsednik delavskega sveta, upravnega odbora, sindikata, bil je odbornik skupščine občine, porotnik na sodišču in tako naprej. Po toliko letih od upokojitve še vedno spremlja delo in razvoj BRESTA, posebno pa Žagalnice na Marofu. O tem pripoveduje:

»Od družbe sem dobil, kar sem zaslužil; dobivam pokojnino in sem preskrbljen. Toda težko je pozabiti na tisto pionirsko delo, ki smo ga takoj po vojni zastavili za začetek in razvoj

BRESTA. Ravno mi, ki smo že šli v pokoj, mnogi pa so tudi že pomrli, smo prispevali veliko udarniškega dela za podjetje in smo si zaslužili vsaj toliko, da bi nas vsaj enkrat na leto povabili na razgovor med delavce, ki delajo sedaj in da nas ne bi tako hitro pozabili. V naših časih je bila zavest na višku. Nikoli nismo gledali na čas, pa tudi tople malice ni bilo. Zavedali smo se, da delamo za prihodnje rodove, za našo mladino. Prav zato mislim, da bi morala današnja mladina in pa sindikati obdržati več stikov tudi z nami, upokojenci.

BRESTOVEMU obzorniku pa smo hvaležni, da nam je odprl rubriko, v kateri lahko kaj povemo.«

M. Šepec

PRVOAPRILSKA DELNO USPELA

Čeprav bi morali vedeti, da po predpisih interne razprodaje niso dovoljene, je nekaj naših delavcev vendarle nasledlo takšnemu obvestilu v naši prejšnji številki; bil pa je — prvoaprilska šala. Če se je slučajno kdo preveč razhudil, se mu vljudno opravičujemo.

Osip Šest Cerkniški originali

Verjetno malokdo ve, da je znameniti slovenski režiser in gledališki strokovnjak Osip Šest del svojega življenja preživel tudi v Cerknici, na katero je ostal intimno navezan vse svoje življenje. V njegovi neobjavljeni zapuščini je ostalo tudi več literarnih portretov cerkniških originalov, iz katerih preprčiljivo veje življenjski utrip Cerknice v začetku tega stoletja. Troje jih bo objavljenih v drugem zvezku NOTRANJSKIH LISTOV, preostale pa bomo v nadaljevanjih objavili v tej in v prihodnjih številkah našega glasila.

Naj tem portretom na pot objavimo najprej kratek zapis o Osipu Šestu, ki ga je posebej za nas napisala njegova dolgoletna življenjska družica.

Režiser Osip Šest je bil rojen leta 1983 v Metliki, kjer je bil njegov oče šolnik. Okoli leta 1900 je prišel oče Andrej za šolskega upravitelja v Cerknico. Tu je Pepi hodil v osnovno šolo; tu je v letih šolanja na ljubljanski realki preživel počitnice. Takrat je spoznaval lepote kraške cerkniške deželice in originale, ki so v Cerknici živeli.

Po končanem študiju v gledališki šoli na Dunaju je Šest gledališču zvesto in neutrudno služil dobrih štirideset let. Bil je močna in široko razgledana gledališka osebnost. Kot režiser (nad 280 režij!) je našemu gledališču poleg domiselnih lastnih režijskih konceptov posredoval tudi takratne avantgardne režijske in inscenacijske smeri velikih gledaliških centrov, skratka, je »odlično prenašal evropska odrska dognanja v našo sredo.« (J. Vidmar, Obrazi, 1979).

Pedagoško je dolga leta delal za poklicni odrski naraščaj in z diletanti. Obsežno je tudi njegovo strokovno publicistično delo.

Ustvaril si je zelo osebno slog pisanja; v lahkotnem, duhovitem kramljanju je znal povedati tudi resne stvari. To

pričajo njegove knjige in nešteti feljtoni. Iz pozabe njegove pismene zapuščine so tu prvič objavljene nekatere črtice o nekdanjih cerkniških ljudeh. Bralcem bi želele prispevati nekaj vedrine in tople domačnosti.

Sredi življenja, ki se prehitava, sredi vrtinca prometa in zaradi tujih krajev, oddaljenih pokrajin, katere sem preromal, mi uhajajo iz spomina... Zgodi se pa včasih, da pride ura ali samo bežen trenutek, ko stojiš pred mano Ti, kraj pod Slivnico, kjer so živele coprnice, kraj ob Javorniku, kjer še danes brundajo medvedi, in takrat ga ni za mene kraja lepšega od Tebe — Cerknica... Takrat vem, da spadam k Tebi, ob takem tihem trenutku... Zakaj? Tam, človek božji, kjer je tekla tvoja prva, lepa, zvesta in čista mladost — tam najdeš kasneje sproščena od more sedanosti in veš: takrat, tam sem bil mlad in v srcu še niti pričakovanja ni bilo, niti slutnje...

Pa sem napisal že zgodbo o tujih krajih in daljnjih voznjah, za debelo knjigo, napisal sem o čudovitih sopotnikih, a o Tebi nisem napisal nikoli niti ene same besede, Cerknica, ne o Tebi, niti ne o vražjih dečkih, ki so tam živeli... Ost, to ni prav, poboljšaj se, popravi to!...

Tam so živeli... da, to je beseda, ki spominja na začetek pravljice, nečesa, kar ni bilo res, kajti izgubil sem vse veze in običje Tvoje, Cerknica, je ostalo zame prav takšno, kakršno je bilo pred, no recimo samo, hahaha: recimo, pred leti... Pa so mi povedali, da imajo zdaj v Cerknici elektriko in avtobusni promet, da imajo pevska društva in

igralske družine, vrh vsega imajo baje celo »plehmuzik«. O, vsega tega takrat še ni bilo, vsega tega še ni v mojem spominu...

V mojem spominu je pa ono, cesar danes v Cerknici prav gotovo ni več... Moja Cerknica! Kaj je to? To je cerkev s postovkami in skedenj Hrenove France, kjer sem se pogovarjal kot otrok z vsem Nezananim skozi odprtino grče. Potem je Cerknica še Streltov France iz Dolenje vasi, Kuskov Jože, manevri poleti, Milavčeva žaga in Loško. Cerknica je naposled še »Velika in mala gasa« in dva Tabora iz turških časov — in Žumrova kočija, ki me je vozila z Rakeka domov na počitnice. Kaj hočete še več!? In vse to je tako lepo, tako prekrasno, da se skriva celo Place de la Concorde in Kremelj in Piazza d'Espagna...!

Ob tistih časih je bila Cerknica kakor objubljena dežela — izraz največjega blagostanja... Sezonovalne krave so zapovrstjo rodile dvojčke in na njihav Hrenove France se je dala izpuliti gromozanska repa. Malo pred šolo je domoval prvi Dalmatincec, ki sem ga srečal v življenju — krčmar Nadilo... Na hiši je blestela tabla z naslikanim Dalmatincec in napisom: »Hodi simo, ne hodi mimo, tu češ piti dobro vino... Seveda, hudobni cerkniški jeziki so govorili, da je prepoceni Nadilova

kapljica, da jo dela sam po staroslavnem receptu iz Kane Galilejske...

Potem je pri Cerknici jezero, ki je in ga ni. A o tem so že mnogi pisali, celo Valvazor. Torej, poleg jezera je imela Cerknica včasih še druge slučajne senzacije... a to le včasih... Bili so to poletni manevri in takrat so igrali vsak večer na trgu soldaške bande in tam sem se seznanil s prvimi opernimi užitki. Ali pa je bil to potujoči cirkus, ki se je imenoval včasih »Fumagali«, včasih pa »Zavatta«. Imeli so samo enega konjička in še danes jih vidim te artiste, klovne in ekvilibriste in tisto trojico žena na trapezu (v eno sem bil zaljubljen)... Morda je bilo vse skupaj zanič, a zame so bili to nedosežni umetniki. Bilo je silno lepo...

In še... in še to, in še ono... knjigo bi utegnil napisati, knjigo o mladosti...

Ti, popotnik, ki hodiš peš iz Rakeka v Cerknico, poslušaj me in pojdi po Stari poti. Na levi zagledaš kapelico med dvema starodavnima lipama... to je grob Nezananeve vojaka... tako pravi zgodba... grob francoskega grenadirja... V snegovih alpskih je brodil brez čake, iz afriških puščav je hitel, da se je v Berezini okopal — tu pa je maršal Marmont izgubil vse — in grenadir je truden legel in čakali...

Od kapelice, popotnik, zavij na desno in pojdi preko livad na Loško h kloštrskim razvalinam in od tam jo pogledaj, to lepo dolinico in jo lepo pozdravi...

1 Znameniti trgi v Parizu, Moskvi in Rimu

Tudi »branjevci« so očitno temeljito seznanjeni s stabilizacijskimi ukrepi, saj so jih obrnili v svojo korist. Takrat, ko na Brestov »izplačilni dan« obišejo naše malo mesto, poleg najrazličnejše konfekcijske raznolikosti nudijo bogato izbiro »stabilizacijskih pasov«, ki so ravno pravniki za zajetne in manj zajetne potrebe naših občanov.

BRESTOV OBZORNIK PRED 10 LETI
(Iz številke 31—30. april 1970)

SPOMLADANSKI ZAGREBSKI VELESEJEM

V industriji pohištva ni opaziti bistvenih sprememb. V glavnem vsi proizvajalci razstavljajo izdelke, ki so že v prodaji. Tudi naše podjetje razstavlja izdelke, ki so že na trgu. Posebno pozornost obiskovalcev so vzbujali izdelki novega proizvodnega programa. Največ pohvale je bilo slišati za dnevno sobo Claudia, še posebej za regal ino mizico. Pozornost mladih obiskovalcev je še posebno pritegnila nova, moderna, belo lakirana dnevna soba PATRICIA.

DISPO — PRVI ODMEVI

— Imamo popoln pregled nad odvijanjem proizvodnje in nastalim izmetom, kar bo pripomoglo k hitrejši kompletaciji serij.
— Izmet je že sedaj nekoliko manjši, zato je tudi popravil manj.
— Obstoječe proizvodne kapacitete so sedaj, ko so uvedeni transportni delavci, ki oskrbujejo delovna mesta z vsem potrebnim, neprijetno boljše izkoriščene. To pa daje končno tudi večje ekonomske rezultate.

INVESTICIJE 1970

Načrt investicij za 1970. leto je po eni strani nadaljevanje lani začete modernizacije, po drugi strani pa zajema naložbe v elektronsko središče, gradnjo skladišč za pohištvo v Cerknici in transport.

VSE VEČ INDIVIDUALNIH GRADENJ

Sodeč po številu prošenj za gradbeno posojilo, ki so jih vložili člani kolektiva, lahko sklepamo, da bo letos še več individualnih gradenj. Za kredite je zaprosilo 59 članov kolektiva.

42-URNI DELOVNI TEDEN

Skoraj smo že pozabili, od kdaj je v Brestu v veljavi 42-urni delovni teden. Z gotovostjo lahko ugotovimo, da so bile prve proste sobote na Brestu že 1964. leta. Lepa doba je že za nami. Šesto leto teče. Več kot elaborati, več kot odločba o prehodu je dejstvo, da smo prav v teh letih, kljub prostim sobotam opravili in naredili več kot v času 48-urnega delovnega tedna. Danes si skoraj ne moremo predstavljati da bi bilo drugače.

PROBLEMI KINA V CERKNICI

Podjetje mora poslovati kot gospodarska organizacija in ustvarjati toliko dohodka, da je aktivno. Ker pa je v zadnjih letih poslovalo z izgubo, je Občinska skupščina uvedla prisilno upravo.

LETOS BODO SINDIKALNE ŠPORTNE IGRE V STRAŽI

Pred leti so pričele sindikalne organizacije slovenskih lesnih podjetij redno organizirati športne igre, ki so vsako leto pri drugem podjetju. Lani so bile pri podjetju Jelovica v Škofji Loki, letos pa bodo pri Novolesu v Straži.

Lani sta naše podjetje zastopali le dve ekipi in sicer balinarji in strelci. Za letošnje igre pa smo prijaviili štiri tekmovalne ekipe.

Naša občina in njene povezave navzven

Lokalistično zapiranje je v odnosih med občinami in regijami v posameznih dejavnostih nedvomno prisotno; morda je tega celo več, kot si mislimo. Pojavi lokalizmov so gotovo objektivno pogojeni v preteklem in sedanjem življenju, pa jih je težko izkoreniniti kljub temu, da silni napredek komunikativnih sredstev, odprtost tržišča in svobodna menjava dela v svojem bistvu izkoreninjajo pojave zapiranja za lastne plotove.

Danes vse preveč govorimo o regijah in jih poskušamo institucionalizirati, čeprav naši temeljni dokumenti, denimo ustava o regiji ne govore. Regija naj bi bila oblika ali mesto dogovarjanja o razreševanju tistih razvojnih vprašanj, ki zadevajo več občin ne glede na formalno pripadnost tej ali oni regiji.

Omenil sem objektivno nevarnost lokalističnega zapiranja tudi v okviru regij. Dogaja se, da ni pravega — večstranskega — povezovanja občin (in regij), čeprav za to resnično potrebe so, ampak postajajo občinske, ponekod pa tudi regijske meje umetne ločnice in zavedno ali nezavedno v neposrednem življenju omejujejo povezovanje ljudi in združenega dela, s tem pa krnijo možnosti za samoupravno sporazumevanje, dogovarjanje in povezovanje.

Občina Cerknica predstavlja naravno stičišče med Dolenjsko in Notranjsko oziroma Primorsko, Gorskim Kotarjem in Ljubljano. Večstranost povezovanja je glede na zemljepisni položaj ob razvoju prometa, gospodarstva in družbenih dejavnosti, povsem na dlani. Iz izkušenj vemo, da lahko obvladujemo tiste naloge in dejavnosti, za katere smo se dogovorili na osnovi resničnih interesov; denimo z občino Čabar, čeprav z njo nimamo nikakršnih institucionalnih oblik povezovanja.

Zelo težko pa gre tam, kjer interesi niso pristni, ker so bodisi umetno postavljeni ob slabi presoji bodisi enostranski. Vrsta dejavnosti nas veže z občinami ljubljanske regije in Ljubljane same, del interesov pa povezuje v večini zadev povezujemo vendarle v Ljubljani (gospodarstvo, samoupravne interesne skupnosti in drugo) je logično, da sodelujemo tudi v okviru ustanov in teles ljubljanske regije.

Žal, našega položaja v Ljubljani niso tako razumeli in sprejeli. Cutimo, da se hoče naše središče nekako otresti obrobni občini. V zadnjem času je to posebej opaziti zlasti v zdravstvu, kjer je čutiti težnje po zapiranju v trinajst institucionalno povezanih občin (brez Cerknice, Idrije, zasavskih občin), ne glede na minulo delo, skupni razvoj sovlaganja in podobno. Menim, da gre za neživljenjsko postavljeno tezo, s katero bi pretrgali dosedanji skupni razvoj in solidarnost, obenem pa pomeni tudi nemogočo osamitev (Bločani, denimo, imajo do specialističnih zdravstvenih ustanov v Ljubljani okoli 35 kilometrov, še 100 kilometrov pa je potrebnih do izolske bolnišnice).

Na veselje staršev in na razočaranje otrok se je iz našega malega mesta le poslovil direndaj, ki bi mu morda lahko rekli cirkus. Tokrat sicer niso imeli opic in slonov, temveč avtomobilčke na električni pogon in ostale privlačnosti, ki so praznile žepe otrok in zlasti staršev (pet minut vožnje z avtomobilčkom je veljalo 15 dinarjev).

V letošnjem letu stabilizacije smo se dogovorili za omejitve splošne porabe na največ 16 odstotkov povečanja v primerjavi z letom 1979. V resoluciji o politiki uresničevanja družbenega plana Slovenije za dobo od leta 1976—1980 v letu 1980 pa je zapisano, da je možno v okviru regij zniževati oziroma zviševati odstotek rasti skupne porabe, s tem seveda, da skupni odstotek povečanja v regiji ne presega omejitve 16 odstotkov.

Primerilo se je, da so ljubljanske mestne občine omejile svojo splošno porabo na 15 odstotkov, en odstotek pa združujejo namensko za razvoj kmetijstva v občinah ljubljanske regije. Spet je prizadeta Cerknica, ki ni formalni član ljubljanske regije, če tudi 70 odstotkov kmetijskih viškov že desetletja prodajo izključno na ljubljansko tržišče.

Na področju gostinstva v ob-

čini Cerknica že deset let nismo storili ničesar. Zato nas upravičeno kritizirajo številni obiskovalci, sredstva javnega obveščanja, politični forumi in drugi. Ko smo po nekajletnem iskanju zasnove razvoja v minulem srednjeročnem obdobju uskladili minimalni program razvoja in vlaganj z nosilec razvoja gostinstva THP Jama Postojna, smo po številnih razgovorih in posredovanjih koncem lanskega leta dobili odgovor koprške banke, ki deluje v združenju ljubljanske banke, da območje cerkniške občine ni v interesnem območju koprške banke. Vemo pa, da posluje THP Jama v tej banki, poleg nje pa ima še šest drugih temeljnih organizacij iz cerkniške občine sredstva v njej. Komentar je nepotreben.

Taki pojavi, lahko bi jih še naštevali, objektivno pogojujejo nastanek lastnih lokalističnih težej — pretirane skrbi za organiziranje vsega življenja doma, v svoji občini, za vsako ceno, ne glede na širše, skupne družbene interese in racionalnost. To se v tem času med drugim še posebej opaža na področju usmerjenega izobraževanja. F. Sterle

Zadružni dom v Žilcah

KMETIJSKA ZADRUGA CERKNICA JE ŽE V SREDNJEROČNEM NAČRTU RAZVOJA OBČINE CERKNICA ZA OBDOBJE 1976—1980 NAČRTOVALA IZGRADNJO ZADRUŽNEGA DOMA V ŽILCAH, S ČIMER BI POSPEŠILI IN POŽIVILI GOSPODARSKO, DRUŽBENOPOLITIČNO IN KULTURNO DEJAVNOST NA TEM OBMOČJU.

S to naložbo smo želeli:

— povečati kmetijsko proizvodnjo združenih kmetov (proizvodnja mesa, mleka, krompirja in suhe robe) z zagotovitvijo potrebnih skladišč za kmetijske pridelke;

— posodobiti trgovsko dejavnost;

— zagotoviti prostore za društveno-politično, kulturno in drugo dejavnost;

— pridobiti prostore za otroško in zdravstveno varstvo, požarno varnost, ljudsko obrambo in civilno zaščito;

— razvijati turizem zaradi lepot tega območja, kamor je bilo doslej zelo malo vložene.

Naložba izvira iz dolgoletnih potreb združenih kmetov v Cajnarški dolini in na Vidovski planoti. Zahtevki zanj so združeni kmetje vložili že pred dvema letoma, sprejel pa ga je Zadružni svet 13. junija 1977. Pripravljeni sta gradbena in finančna dokumentacija ter posredovani ljubljanski banki — Gospodarska banka Ljubljana.

Prostovoljno delo pri tej gradnji se je začelo že leta 1978, ko so združeni kmetje iz vse občine, krajanje krajevne skupnosti Cajnarje-Žilce in drugi delovni ljudje pričeli z izkopom in drugimi gradbenimi deli. Priprav-

ljenost združenih kmetov tudi iz drugih krajevnih skupnosti, saj se je 1050 kmetov-zadruženikov obvezalo za en dan prostovoljnega dela, priča o zavesti, kako pomembna je ta naložba na najbolj nerazvitem področju v občini. Tudi pomoč delovnih organizacij, Komunale iz Cerknice, Gozdnega gospodarstva — temeljni obrat za kooperacijo Cerknica, Bresta, Gradišča in skupščine občine priča o široko zastavljeni akciji.

Do sedaj, ko je zadružni dom zgrajen do tretje gradbene faze, je bilo v tej krajevni skupnosti vloženi nad 12.000 ur prostovoljnega dela in zbranega več kot sto kubičnih metrov lesa.

Naložba bo končana v letu 1981. Zaradi potreb po prostorih sodelujejo pri njej tudi soinvestitorji: samoupravna stanovniška skupnost, krajevna skupnost Cajnarje-Žilce, SIS za varstvo pred požari, izobraževalna, temeljna telesnokulturna in kulturna skupnost, SIS za otroško varstvo, skupščina občine Cerknica, Gozdno gospodarstvo Postojna — temeljni obrat za kooperacijo Cerknica, Komunalna skupnost, turistična zveza Cerknica in turistično društvo »ZALA« Žilce.

Zgradba bo imela 754 kvadratnih metrov skupne površine. Od tega odpade na nosilca naložbe Kmetijsko zadružno doma 452 kvadratnih metrov (kmetijski in trgovski del 165, turistični del 287 kvadratnih metrov), na ostale pa 263 kvadratnih metrov.

V pritličju bodo čakalnica, velika in mala dvorana, knjižnica, sanitarije, pisarna, prostor za gasilno opremo in opremo civilne zaščite, trgovina z manjšo pisarno, priročnim skladiščem in sanitarijami ter skladišče repmateriala in pridelkov.

V nadstropju bodo dvosobno stanovanje, manjše enosobno stanovanje, dve sobi z dvema ležiščema, sanitarije ter večja jedilnica s kuhinjo in s priročno shrambo.

Na podstrešju bodo skupna ležišča, štiri dvoposteljne sobe z ločenimi stranišči in skupno umivalnico s prho, prostor za čistila ter večji hladilnik. V kleti bo kotlovnica.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Nagradna izpolnjevanika

- POŠTEN ČLOVEK NIKDAR NE DELA SKRIVAJ IN SE NE SRAMUJE TISTEGA, KAR DELA. (Settembrini)
- BREZPOSELNO ŽIVLJENJE NE MORE BITI ČISTO. (Čehov)
- MLADOST JE SVOBODNEJŠA OD PTICE, LE KDO BI MOGEL ZADRŽATI LJUBEZEN? (D. Davidov)
- VSI ZARES VELIKI LJUDJE, KI SEM JIH POZNAL, SO BILI MARLJIVI IN SO UPORNO DELALI. (Engels)
- DELO NAS OSVOBAJA TREH VELIKIH ZLA: DOLGOČASJA, PREGREHE IN POMANKANJA. (Voltaire)
- V PREMISLEKIH BODI PODOBEN POLŽU, V DEJANJIH PTICI. (ljudska modrost)
- DELATI, KONČATI, OBJAVITI. (Faraday)
- NAPOSLED JE DELO ŠE NAJBOLJŠE SREDSTVO, DA SI POLEPŠAMO ŽIVLJENJE. (Flaubert)
- DELOVANJE JE V NAŠI NARAVI, POPOLNO MIROVANJE JE SMRT. (Pascal)
- KADAR JE DELO PRISILA, JE ŽIVLJENJE SUŽENJSTVO! (Gorki)
- POČITEK JE SAMO ZA MRTVE. (Angleški pregovor)

Iz vsakega izreka izpišite v kvadrič pred njim po eno črko in sicer iz prvega prvo, iz drugega drugo, iz tretjega tretjo in tako naprej, pa boste videli, kaj boste izpisali.

Zadeva je zares lahka, pa pričakujemo rekordno število rešitev. Rešitve s pripisom »nagradna izpolnjevanika« pošljite najkasneje do vključno 20. maja 1980.

In nagrade? Tokrat ne bi ponujali po nekaj tisočakov, pač pa dva izžrebanca čakati dragoceni knjižni nagradi.

Z dvema kolesoma, enim mopedom in fičkom vsak dan razvozijo poštne pošiljke v enaintrideset osrednjih vasi in zaselkov, ki jih ima na svojem območju pošta našega malega mesta. To store štirje raznašalci, od katerih Lojze že nad petindvajset let vestno opravlja svoje zahtevno delo.

Filmi v maju

1. 5. ob 16. in 20. uri — hongkonški karate film BRUCE LEE, MI SMO S TEBOJ!
2. 5. ob 16. in 20. uri — ameriška kriminalna UBIJANJE PO NAROČILU.
3. 5. ob 20. uri in 4. 5. ob 16. uri — nemški western VINNETOU V DOLINI SMRTI.
4. 5. ob 20. uri — ameriška drama DR. ŽIVAGO.
5. 5. ob 20. uri — francoska komedija PLAVALNI UČITELJ.
8. 5. ob 16. in 20. uri — ameriški fantastični film PEKEL V VE-SOLJU.
10. 5. ob 16. uri — ameriške risanke TOM IN JERRY.
10. 5. ob 20. uri in 11. 5. ob 16. uri — hongkonški karate film ZMAJEVA IGRA SMRTI.
11. 5. ob 20. uri — japonska drama V PODZEMLJU SEKSA.
15. 5. ob 20. uri — francoska komedija SLADKE MALE ANGLEŽINJE.
15. 5. ob 20. uri — ameriška drama ZAKONSKE SKRIVNOSTI.
17. 5. ob 20. uri in 18. 5. ob 16. uri — ameriški pustolovski film TIGROVE OČI.
18. 5. ob 20. uri — ameriški pustolovski film VOZNIK.
19. 5. ob 20. uri — jugoslovanski vojni film TOVARIŠIJA.
22. 5. ob 20. uri — jugoslovanska drama ZNAK TOBAKA.
24. 5. ob 20. uri in 25. 5. ob 16. uri — japonski fantastični film OBRAČUN DVEH POŠASTI.
25. 5. ob 20. uri — italijanska komedija PREPOVEDANE SANJE.
26. 5. ob 20. uri — jugoslovanska drama NOVINAR.
29. 5. ob 16. in 20. uri — hongkonški karate film ČLOVEK — DINAMIT.
30. 5. ob 16. in 20. uri — nemška komedija LAŽNIVI KLJUKEC.
31. 5. ob 16. in 20. uri — ameriški mladinski film ČAROVNIJE LASSYJA.

Kegljaške novice

TRIM LIGA

Na kegljišču Bresta v Cerknici je bila končana občinska trim liga v kegljanju.

Končni vrstni red:

	točk
1. Kovinoplastika	18
2. Kartonaža	16
3. Brest	12
4. Občina	12
5. Gradišče	12
6. Gozdna	6
7. Upokojenci	6
8. Elektro	6
9. Kovind	2
10. Gradnik	0

Ob zaključku pa je bilo še tekmovanje v borbenih igrah, v katerih je prav tako slavila ekipa Kovinoplastike pred Brestom in Gradiščem.

PRIMORSKA LIGA

Moška ekipa KK Brest je končala tekmovanje v primorski ligi in zasedla visoko 3. mesto za ekipama Ajdovščine in Izole.

Končni vrstni red:

1. Ajdovščina
2. Izola
3. Brest
4. Gorica
5. Koper itd.

Nastopalo je deset ekip iz Notranjske, Primorske in z obale.

Pravkar poteka tekmovanje posameznikov in parov Notranjske. Zadnji nastop bodo tekmovalci imeli 15. in 16. maja na kegljišču Bresta v Cerknici.

F. Gornik

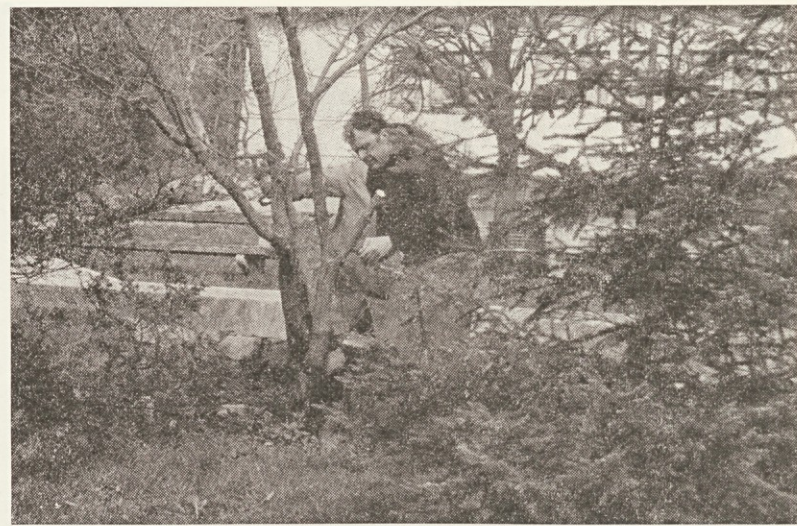
BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije Brest Cerknica n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC.

Ureja uredniški odbor: Marta DRAGOLIČ, Vanda HACE, Borut JERNEJČIČ, Ana KOGELJ, Božo LEVEC, Marta MODIČ, Leopold OBLAK, Anton OBREZA, Bernarda PETRIČ, Beno ŠKERLJ, Irena ZEMLJAK in Viktor ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože ŠKRLJ.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Zadeva ni uspela... Na pobudo, da bi udarniško očistili prostor okrog »upravne zgradbe« sta se odzvala le dva delavca (od organizatorjev ni bilo nikogar)

Zadružni dom v Žilcah

(Nadaljevanje s 7. strani)

V tistem delu stavbe, ki bo pripadal Mercatorju — Kmetijski zadrugi Cerknica, bodo prostori za trgovsko kmetijsko in turistično dejavnost.

Po vojni število prebivalcev na tem območju nenehno upada. Razvoj gospodarstva, predvsem kmetijsko-gozdnega, pa je povezan prav z večjim zaposlovanjem in manjšim odseljevanjem prebivalstva na tem območju.

Kmetijska zadruga Cerknica bo z novimi prostori lahko zagotovila ne le večjo in boljšo ponudbo blaga široke potrošnje, ampak tudi bolj organizirano preskrbo z repromaterialom in s kmetijsko mehanizacijo, kar bo ob večjem vplivu pospeševalne službe Kmetijske zadruge prispevalo k intenzivnejši tržni proizvodnji, pomenilo pa bo tudi večjo perspektivo za sleherni kmečko gospodarstvo.

Pomemben vir dohodka prebivalcev na Vidovski planoti je tudi domača suha obrt, ki bo z izgradnjo zadružnega doma (boljša organizacija odkupa, preskrba z repromaterialom) dobila nove možnosti za razvoj in za delo prebivalstva zlasti v zimskem času.

To območje je čez vse leto, posebej pa pozimi, saj so tereni ugodni za smuko, izredno zanimivo tudi za izletnike. Zato naj

bi bil dom namenjen tudi turistom.

Morda bo to osnova za razvoj kmečkega turizma kot dopolnilne gospodarske dejavnosti, za šolo v naravi in za rekreacijski turizem.

Zadružni dom bo s svojimi posebnimi prostori ustvaril možnosti za delo družbeno-političnih organizacij, civilne zaščite in gasilcev ter za organiziranje različnih prireditev. Živahnost, ki je prav na vasi pomemben del družabnega življenja. V zadružnem domu bo namreč prostor za knjižnico in za delo gledališke skupine.

To območje tudi nima zagotovljenega niti zdravstvenega niti otroškega varstva, kar povzroča ob slabi prometni povezanosti nešteto težav. Novi prostori v zadružnem domu bi omogočili, da bi za tamkajšnje občane organizirali občasne zdravniške preglede in potujoči vrtec.

Priljubljenost ljudi za prostovoljno delo priča, kako si želijo teh prostorov in da je bila naložba nujna. Pomoč kmetov in občanov iz ostalih zadružnih enot in združenja sredstva zagotavljajo, da bo naložba kmalu končana ter da se bo to najbolj nerazvito območje v naši občini hitreje in skladneje razvijalo.

L. Frelih

SPREMEMBA RAZPISA ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1980/81

Glede na odločitev v zborih republiške skupščine ob sprejemanju zakona o usmerjenem izobraževanju, da se pričetek usmerjenega izobraževanja odloži za eno šolsko leto, popravljamo razpis štipendij za srednje šole, objavljen v prejšnji številki Brestovega obzornika, prilagojen dosedanjemu šolskemu sistemu.

	Pohišt.	Masiva	Jelka	Gaber	Žagal.	Iverka	Tapet.	Miner.	Prodaja	SD
strojni mizar	10	8	3	4	3	—	—	—	—	—
poh. mizar	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
model. mizar	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—
tapetnik	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—
stroj. ključ.	7	1	1	—	1	2	—	—	—	—
rezkalec	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
strugar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
obr. elektrik.	2	—	1	—	—	1	—	1	—	—
administr.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
stroj. tehnik	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
kem. tehnik	1	—	1	—	—	1	—	4	—	—
ekon. tehnik	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3

Razpis za višje in visoke šole ter rok za vlaganje prijav ostajata nespremenjena. Kandidati za študij ob delu naj prav tako vložijo prijave za pomoč pri študiju ob delu DO 26. JUNIJA.

Splošno-kadrovska služba

V SPOMIN

Težko je napisati besede v slovo nekemu, ki se je vse življenje razdal za dobro družbe, svoje družine...

Takšen je bil Stane OKOLIS, ki je prišel v naše podjetje pred enajstimi leti. Najprej je bil skladiščnik, pozneje varnostnik. Bil je vzoren delavec. Z njegovo prerano smrtjo je nastala globoka vrzel v kolektiv, pa tudi

v njegovi družini, saj je poleg žene zapustil še sedem neposkrbljenih otrok. Nepogrešljiv je bil tudi na kulturnem področju, kjer je deloval kot pevec in igralec polnih trideset let.

Na vseh področjih njegovega plodnega dela je po njegovi smrti nastala praznina; prav tako tudi v našem kolektivu, ki ga bo ohranil v trajnem spominu.

Kolektiv TOZD GABER